Taxa poştală plătită in numerar conf. aprob. Dir. G-le P. T. T. No 120228/932

No. 10

JEAN DE LA HIRE

5 Lei

Cei trei cercetaşi

REVISTĂ DE AVENTURI EXTRAORDINARE
APARE SĂPTĂMÂNAL SÂMBĂTA

Vâltorile cataractei

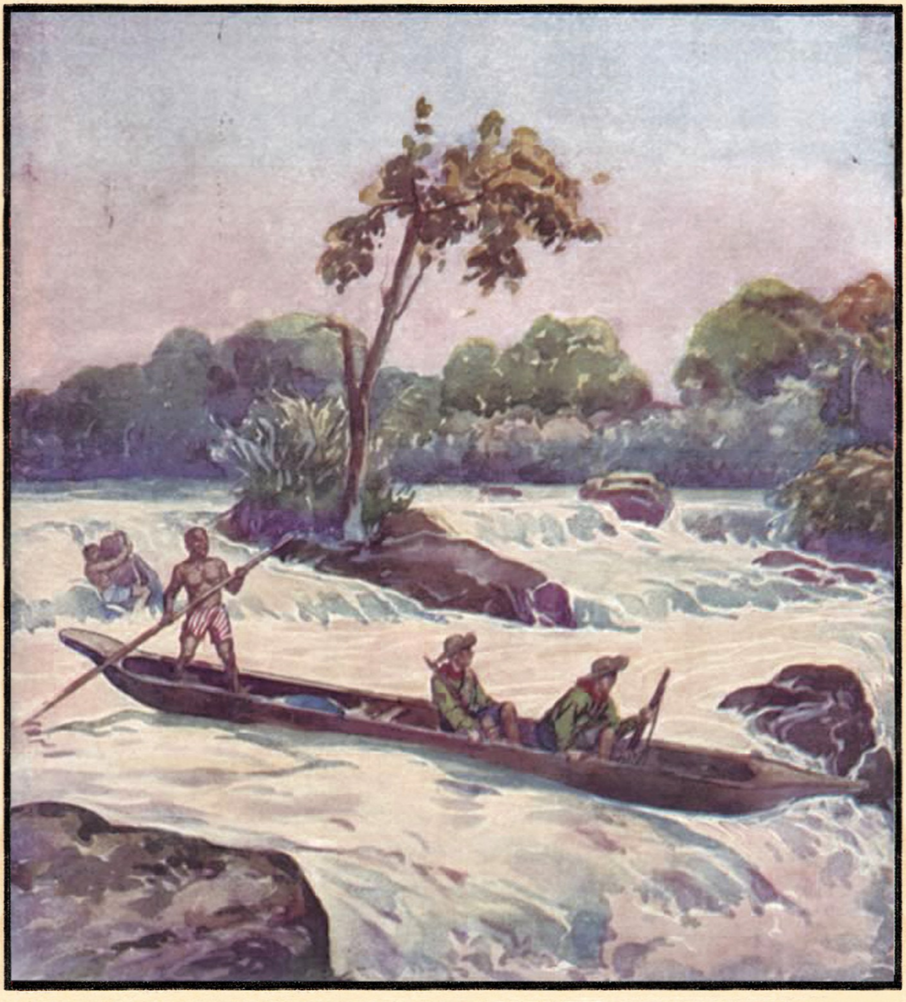

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL" BUCUREŞTI

Jean de la Hire

CEI TREI CERCETASI

Vâltorile Cataractei

Nr. 10

V.1.0

REVISTA DE AVENTURI EXTRAORDINARE

An apariţie:
1934

CAPITOLUL 1
Lagărul cercetaşilor

Soarele se cobora îndărătul pădurii virgine, cerul cu lumini roşiatice, care se reflectau în apele liniştite ca acelea ale unui lac, ale largului şi maiestosului Congo.

Nu se auzea nici un zgomot în afară de rumoarea confuză a miilor de animale mari şi mici, care se trezesc în pădure şi pe malurile fluviilor, ca să înceapă viaţa lor nocturnă de hoinăreală şi de vânătoare.

Deodată, o voce limpede şi tinerească răsună în tăcere, zicând:

— Hei! Raimondo! Văd colo o mică plajă pe care am putea să poposim de minune.

Şi, în acelaş timp o pirogă se ivi de după un promontoriu, urcând cursul fluviului. Şase negri pe jumătate goi mânuiau cu repeziciune vâslele. În faţă, stând drept în picioare, era un tânăr îmbrăcat în uniformă de cercetaş italian. Cu *browning*-ul şi securea la brâu, cu carabina în mâna dreaptă, el arăta cu stânga spre o mică plajă de nisip, care se întindea pe malul stâng al Congului la vreo sută de metri mai sus de promontoriu.

În fundul pirogii şedeau alţi doi cercetaşi, unul înalt şi zvelt cu ochii căprui; altul mic, îndesat cu ochi albaştrii, amândoi erau înarmaţi ca şi camaradul lor de la proră. Şi acela, care avea ochii căprui zise cu glas vesel:

— Ai dreptate, Marius! Plaja asta îmi pare foarte potrivită. Ce zici, Jean Bart?

— Sunt de părerea voastră, răspunse tărăgănat, cercetaşul cu ochii albaştri.

— Zomba! zise atunci Raimondo, acostează la plaja aceea.

Unul dintre cei şase negri, care era singurul cu faţa spre proră, dete un ordin gutural şi neînţeles şi barca se îndreptă spre mal.

Într-o clipă străbătu cei o sută de metri, care o despărţeau de el. Prora scârţâi, atingând nisipul pe când Marius, sărea pe mal.

Raimondo şi Jean Bart îl urmară.

Aceşti trei băieţi, care se găseau aici, în plină Africă ecuatorială, pe malurile fluviului Congo, erau cei trei cercetaşi italieni: Raimondo Balsan, Marius Colombo şi Jean Maria Callega zis Jean Bart, care-şi continuau şirul de aventuri, făcând înconjurul pământului în tovărăşia unui detectiv american, John Rock cu care se împrieteniseră în America, după ce trecuseră Atlanticul în aeroplan, câştigând astfel premiul de un milion de dolari, oferit de miliardarul american,

Carnegie.

— Dar John, ce naiba o fi făcând? exclamă Marius.

Câteşi trei se întoarseră spre promontoriu pe când negri cu picioarele în apă scoteau piroga pe mal, împingând-o pe nisip.

— Iată-l! zise Jean Bart, care se aplecase ca să vadă mai departe.

Într-adevăr, o a doua pirogă venea în spre promontoriu.

Era mai mică de cât prima şi în ea nu erau de cât patru negri şi un alb, care sta în picioare la pupă. El era îmbrăcat într-un costum kaki şi încălţat cu cizme moi, avea pe cap o cască colonială şi era înarmat exact ca cei trei cercetaşi.

Obrazul său proaspăt ras ca şi când atunci ar fi ieşit de la un bărbier din New York sau Chicago, avea trăsăturile celui mai pur tip american; nasul drept, buzele subţiri, ochii de culoarea oţelului vioi şi reci, dar sinceri.

Nu spuse nici un cuvânt şi nu făcu nici un semn vâslaşilor săi, care îndreptară barca spre plaja de nisip.

— John! strigă Raimondo prietenos. Ce te-a întârziat atât de eşti cu o sută de metri în urma noastră?

— Un trunchi de arbore care plutea pe apă şi pe care-l luasem drep un crocodil… când m-am apropiat ca să-l prind, am observat eroarea.

— Totdeauna se întâmplă aşa, observă Jean Bart surâzând. Cu animalele de specia asta nu ştii niciodată… Când e un crocodil, crezi că e un trunchi de arbore şi când e un trunchi, crezi că e un crocodil. Nu ştii de cât când eşti aproape să-l atingi cu mâna.

— Şi asemănarea asta joacă adesea feste foarte urâte indigenilor, care se riscă să se scape în fluviu, adaogă Raimondo.

— Chiar aşa, mii de pipe! exclamă Marius râzând, trebuie să faci baie în fluviul Congo cu pumnalul între dinţi, cu revolverul în mâna dreaptă şi cu puşca în cea stângă.

— Şi atunci, cum mai înoţi, Marius? întrebă flegmaticul John Rock.

— Cu picioarele, mii de pipe!

Toţi începură să râdă, până şi John Rock, care nu se supăra niciodată de glumele lui Marius.

Cei patru călători aşteptară ca a doua pirogă să fie trasă pe nisip.

Apoi, Raimondo, care de şi avea jumătatea vârstei lui John Rock, era şeful expediţiei, ordonă:

— Zomba, aibi grijă de toate! Noi ne ducem să cercetăm împrejurimile.

— Da, stăpâne! răspunse Zomba, un negru de statura atletică, care era şeful vâslaşilor şi „sergentul” expediţiei al cărei comandant era Raimondo, iar Marius, Jean Bart şi John Rock, ofiţerii secunzi.

— Noi la dreapta, John zise Raimondo.

— Şi noi la stânga, ne-am înţeles! răspunse John Rock

Şi Raimondo cu Marius, John Rock cu Jean Bart, pătrunseră în

pădurea virgină, care închidea în semicerc mica plajă de nisip.

Pe când cei trei cercetaşi şi americanul explorau pădurea din jurul plajei spre a-şi da seama dacă regiunea era primejdioasă sau sigură, Zomba şi cei nouă negri pregăteau tabăra.

Scoaseră din piroga cea mare o pânză de cort, nişte ţăruşi, un ceaun, pături şi o ladă cu vase şi ingrediente de bucătărie.

În câteva minute cortul fu întins în mijlocul plajei şi păturile aşezate.

La câţiva metri de cort, trei pietre formară o vatră pe care aşezară ceaunul plin de apă limpede luată din fluviu. Sub ceaun se aşezară lemne şi focul fu aprins.

Apa fierse repede. Şi în timpul acesta se făcu brusc noapte, căci în regiunile tropicale nu există crepuscul şi noaptea urmează după zi aproape fără tranziţie. Dar întunerecul nu era prea mare, căci mii de stele sclipeau pe cer şi cornul argintat al lunei se zărea printre arbori.

— Zomba, patru focuri de veghe! porunci o voce clară.

Era vocea lui Raimondo, care se întorcea cu Marius, după raita prin pădure. Aproape imediat după aceea apărură Jean Bart şi John Rock.

— Nimic suspect? întrebă Raimondo pe Jean Bart,

— Nimic, răspunse ligurul. Dar voi?

— Am văzut un rinocer enorm într-o câmpie şi mii de maimuţe

— Ah! Maimuţe sunt destule! observă John Rock.

Şi câteşi patru îşi rezemară carabinele de pânza bine întinsă a cortului.

Între timp, Marius se ocupa de mâncare, căci el era de fapt, bucătarul expediţiei şi avea ca rândaş pe cel mai tânăr dintre negri.

Raimondo, Jean Bart şi John Rock, curăţau în timpul acesta armele, după cum obişnuiau să facă în fiecare seară; negrii vedeau de foc; Zomba, în cort, pregătea paturile pentru noapte…

Dar, deodată vocea puternică a lui Marius răsună:

— La masă! Mii de pipe.

În timpul prânzului, care dură un sfert de oră, liniştea în tabără şi în împrejurimi fu absolută.

De două sau trei ori se auziră de departe ţipetele elefanţilor; şi ale maimuţelor, mult mai apropiate, nu încetară nici un moment.

Dar, atât exploratorii cât şi negrii erau obişnuiţi cu zgomotele astea; şi nici nu se mai osteneau să le asculte.

În acele regiuni nu trebuie să se păzească cineva prea mult de animale, deşi fauna e foarte numeroasă, variată şi primejdioasă: trebuie să se păzească de oameni.

Cu atât mai mult cu cât ei se găseau pe teritoriul ocupat de Issanghi, indigeni canibali, hrăpăreţi, cruzi şi neînfrânaţi,

În cursul zilelor caravana cercetaşilor trecuse pe lângă satul lor, care se găsea pe malul stâng al Congului.

În urma celor ce le spusese Zomba despre Issanghi, cei trei cercetaşi şi John Rock credeau că sălbaticii îi vor ataca.

Dar nu fu aşa! Cele două pirogi trecuseră prin faţa satului fără să li se întâmple nimic.

Motivul era simplu şi Raimondo, Marius, Jean Bart şi John Rock îl înţeleseseră numaidecât: indivizii, care se vedeau pe mal, sau în faţa colibelor, nu erau de cât femei, bătrâni şi copii. Ceea ce însemna că adulţii şi războinicii erau afară din sat, ocupaţi cu vânătoarea sau cu prădăciunile.

Expediţia trecu, deci, fără inconveniente prin faţa satului Issanghi.

Dar, acum când îşi aşezaseră lagărul pe malul fluviului la vreo zece kilometri de sat, trebuiau să stea în gardă căci se putea ca acei issanghi, vestiţi de femei şi de bătrâni că o expediţie de albi trecuse în susul fluviului, să încerce în cursul nopţii să surprindă caravana spre a o masacra şi a pune mâna pe arme şi bagaje.

După ce terminară prânzul, Raimondo, Marius, Jean Bart şi John Rock, fumând câte o ţigară în jurul focului, vorbiră mult timp cu Zomba despre acel eventual pericol.

Se înţeleseră ca să doarmă pe rând, unii până la miezul nopţii, alţii de la miezul nopţii până-n zori, în aşa fel în cât să rămâie totdeauna de santinelă doi albi şi cinci negri.

Raimondo, Marius, Zomba şi patru negri făcură primul rând; Jean Bart, John Rock şi ceilalţi cinci negri îşi rezervară pe al doilea.

Şi astfel, după ce terminară ţigările, ligurul şi americanul se retraseră sub cort iar cei cinci negri desemnaţi pentru al doilea rond se întinseră în jurul cortului, înfăşurându-se în pături.

Iar Raimondo şi Marius aşezară pe cei patru negri în faţa a câte-unui foc, iar ei împreună cu Zomba se duseră să se aşeze într-o parte mai întunecoasă a plajei, lângă un şir de stânci pe malul fluviului ale cărui ape sclipeau sub reflexul stelelor.

Şi noaptea africană începu

CAPITOLUL II
O zi de vânătoare

Noaptea fu dintre cele mai liniştite şi fără incidente; sentinelele se schimbară pe rând şi nici una nu fu nevoită să dea alarma.

Dimineaţa, când se treziră toţi şi ieşiră din cort, negrul Zomba trimise câţiva oameni la 2-3 kilometri în josul apei ca să cerceteze dacă nu se ivea vreo bandă de issanghi.

Oamenii se înapoiară spunând că n-au văzut nimic.

Cei trei cercetaşi şi John Rock hotărâseră să petreacă ziua în complet repaos, dacă nu se întâmplă nimic, care să-i oblige să plece, sau să lupte.

Şi cum totul părea liniştit şi ziua se anunţa frumoasă, Marius propuse o vânătoare prin jungla africană. Propunerea fu primită în unanimitate şi, lăsând lagărul în paza a şase negri, cei trei cercetaşi John Rock şi Zomba, însoţiţi de trei negri, fără arme, se afundară în pădure.

Nu merseră mult şi se găsiră în faţa unuia din acele imense spaţii în care vegetaţia aproape de nepătruns a pădurii virgine e înlocuită de întinderile destul de vaste ale savanei şi ale junglei.

Un spectacol minunat se prezintă ochilor lor: înaintea lor se întindea un mare parc sălbatec, aici acoperit de imense covoare de verdeaţă, aici de stânci întunecoase, aici de arbori maiestoşi.

Era, desigur, unul din cele mai extraordinare peisaje africane.

Şi pe culmile colinelor răspândite prin câmpie, nenumărate turme de bivoli, de zebre şi de antilope, făcură pe cei patru exploratori să scoată strigăte de admiraţie.

— A! exclama Raimondo. Asta e cu adevărat paradisul vânătorilor.

— Ce minunată descoperire. Mii de pipe! strigă Marius, nebun de bucurie.

— Pe sfânta Ana! adaogă Jean Bart, tot atât de voios. Ce lovituri o să dăm!

Dar aceste exclamaţii avură darul să facă să dispară dintr-o dată zebrele, girafele şi antilopele.

Numai bivolii, mai îndrăzneţi, rămaseră pe loc încă vreo câteva clipe şi apoi se depărtară încet.

Atunci cercetaşii, urmaţi mereu de Zomba şi de negri începură vânătoarea.

Deodată, îndărătul unei mici stânci, cei trei tineri şi americanul văzură trei gazele mari, care păşteau iarbă la o distanţă de vreo cincizeci de paşi. Puseră toţi genunchiul la pământ, dar cinstea

primului foc îi reveni lui Raimondo, care întinse carabina, ochi şi apăsă pe trăgaci.

Unul din graţioasele animale făcu instinctiv un salt perpendicular şi recăzu mort: celelalte două fugiră îndărătul unui boschet.

Succesul lui Raimondo fu salutat de aclamaţiile tovarăşilor şi ale negrilor. Zomba ce precipită şi împlântă cuţitul în gâtlejul gazelei. Într-o clipă, îi despărţi aproape capul, apoi o spintecă, o goli, tăie membrele, alese părţile mai bune de mâncat, le înveli toate în pielea animalului şi puse pachetul în spinarea unui negru din escortă.

Dar marşul prin pădure şi prin junglă se făcuse fără ca vreunul dintre ei să se fi gândit la oră.

Marius fu primul căruia îi veni în minte să se uite la ceas şi constată că era la amiază.

Din fericire, aveau un sac cu provizii şi se aşezară cu toţii la umbra unui arbore pe malul unui mic râu care izvora din apropiere.

Gustară în pripă ceva şi băură câte o ceaşcă de cafea neagră, preparată de Marius, iar, după o oră de conversaţie şi de digestie tihnită, porniră din nou la drum.

Mergând de-a lungul gardurilor vii, cei trei cercetaşi şi americanul, urmaţi de negri, făceau să fugă micile antilope care dispăreau înspăimântate.

După ce părăsiră malul micului râu, care se vărsa probabil în Congo mai spre nord, ajunseră la confluenţa altui pârâu şi a unui râu mult mai mare, care erau desigur afluenţii aceluiaşi fluviu.

Şi pe când admirau frumosul spectacol al apelor ce se amestecau şi fugeau printre arbori, alt tablou se oferi ochilor lor încântaţi.

În mijlocul pajiştei, şase, şapte, opt, zece zebre se jucau între ele, muşcându-se şi bătându-şi coapsele, frumos vărgate, cu coada. Nu erau de cât la vreo sută cinci zeci de paşi.

Vedeau la îndemâna lor animalele cele mai diverse, mândria pădurilor africane; n-aveau de cât s-aleagă printre acele prăzi şi totuşi nici nu puseră mâna pe puşcă, simţind un soi de repulsiune să ucidă nişte animale atât de frumoase şi de graţioase.

Văzându-i nemişcaţi, Zomba se apropia şi zise lui Raimondo:

— Căpitane, asta bun mâncat. Voi ucideţi zebra!

— E adevărat, observă Marius cu jumătate glas. Trebuie să ne gândim la provizii; aproape nu mai avem şi nu vom străbate totdeauna regiuni atât de bogate în vânat.

— E drept, observă Jean Bart.

— E şi ideea mea – zise John Rock.

— Atunci, conchise Raimondo, deoarece eu am ucis o gazelă, mai adineaori, trebuie să vă faceţi toţi rândul: d-ta John Rock!

Dar John Rock, zise cu simplicitate.

— Nu, cei trei cercetaşi mai-nainte. Americanul după ei. E rândul lui

Marius acum.

Marius nu se lăsă să fie rugat. Întinse puşca, ochi şi trase.

O zebră căzu bătând aerul cu cele patru picioare. Zomba alergă cu negrii lui şi cu cuţitul său ascuţit reteză capul animalului; sângele ţâşni. În câteva minute fu jupuit, tăiat în bucăţele şi alt pachet de carne fu pus în spinarea unuia dintre negri.

— Vivat! strigă John Rock, astă-seară vom mânca zebră congoleză.

Şi ar fi încheiat vânătoarea, dacă Zomba n-ar fi spus:

— Mai eşti un negru fără pachet; mai bun voi împuşca alt animal!…

— Bine, bine! Mai târziu, zise Raimondo. Şi porniră, urmaţi de negri şi de Zomba.

Fluviul, ale cărui ape, adânci în acel loc, dormeau între două maluri sinuoase, trecea printr-un desiş spre a reapare apoi cu suprafaţa acoperită de flori de lotus.

Malurile acelea liniştite şi pitoreşti invitau pe cercetaşi şi pe american să facă o baie. Jean Bart făcu propunerea.

Aleseră un loc, la umbra unei mimoze gigantice, acoperite cu o iarbă fina şi deasă, ca aceea a unei pajişti.

În câteva minute băieţii şi tânărul se dezbrăcară.

Cu picioarele în apă şi braţele întinse, se pregăteau să se arunce în apă spre a trece înot pe malul celălalt, când, chiar în clipa în care erau să se scufunde, un corp enorm spintecând apa ca o săgeată se opri, exact în locul în care erau să se afunde.

Cei trei cercetaşi şi americanul făcură o sforţare în sens invers şi se deteră cu un salt înapoi.

Corpul acela nemişcat era al unui crocodil. Monstrul se depărtă, cu aerul deziluzionat. Aproape în aceeaşi clipă alţi doi crocodili se iviră în acelaş punct şi începură să bată apa cu furie.

— Mii de pipe! exclamă Marius, am scăpat uşor. Locul ăsta e un adevărat cuib de crocodili. Dac-am fi început să înotăm toate aceste bestii scârboase ar fi ieşit în jurul nostru şi ne-ar fi înghiţit pe toţi dintr-o dată.

Pe când Marius vorbea, cei doi crocodili dispărură şi ei. Dar, acest incident făcu pe cei patru prieteni să se depărteze de apa înşelătoare pe care acum o urau.

Se grăbiră să se îmbrace, râzând de nenorocul lor şi porniră din nou.

— La naiba! zise Raimondo aşi voi să mai apară şi alţi crocodili ca să-i salut cu un glonţ între ochi.

Şi merseră încet pe mal, atenţi la cele mai mici mişcări ale apei, cu speranţa de a vedea reapărând la suprafaţă spinarea zgrunţuroasă şi fălcile întredeschise ale teribilului saurian.

Mai impetuos de cât tovarăşii săi, Marius mergea cu vreo douăzeci de paşi înaintea lor. Deodată, auzi un zgomot uşor prin frunzişul pe

sub care curgea fluviul.

În regiunea aceea sălbatecă orice zgomot era îngrijorător, fie că venea de la animale sau de la oameni.

Marius se furişă în umbră până în punctul de unde provenea acel zgomot care părea o uşoară râcâială.

Printre frunze văzu doi indigeni, care ţineau în mână o bucăţică de scoarţă de pom pe care erau nişte cărbuni aprinşi; unul din acei oameni râcâia trunchiul unui arbore şi afuma – aruncând iarbă peste jeratec – albinele care ieşeau din trunchi, speriate de zgomot.

Marius, înarmat cu revolverul, nu ezită să se arate pe neaşteptate, hotărât ca la cel mai mic gest ostil să închidă incidentul cu două focuri de revolver.

Dar, îndată ce-l zăriră, cei doi căutători de miere, rămaseră împietriţi de uimire, îşi reveniră repede în fire şi ziseră.

— *Bana! Bana!*

Apoi, fără a mai spune ceva, începură să râdă cu hohote.

Marius îşi aminti că exclamaţia „bana! bana!” era strigătul favorit al unui trib de negri, al cărui sat îl străbătuseră cu câteva zile mai înainte.

Recunoscu în cei doi căutători de miere pe negri Vuaki.

Dar nu le cunoştea dialectul şi fără îndoială, că nici ei nu ştiau italieneşte.

Marius începu atunci să râdă şi el şi le făcu semn să-l urmeze. Ei se supuseră, fără a sta la gând şi după câteva clipe cei doi Vuaki erau în faţa lui Raimondo, Jean Bart şi John Rock.

Zomba cunoştea idiomul negrilor, zişi Vuaki; le vorbi şi explică imediat lui Raimondo că amândoi ar fi voit să se înroleze printre oamenii lui.

Tânărul cercetaş consimţi; şi după acest incident care n-avea altă importanţă de cât că mărea efectivul caravanei, porniră iarăşi la drum, dar de data asta spre a se înapoia, căci soarele era aproape de apus şi trebuiau s-ajungă în lagăr înainte de a se înnopta de tot.

Şi avură imediat explicaţia prezenţei celor doi Vuaki, Stupii de albine erau foarte numeroşi în acea regiune; cucul, pasărea mierei, cum îl numesc indigenii, se întâlnea în adevăr foarte des prin acea parte a junglei; la strigătul său viu şi sonor, Vuaki se opreau din când în când şi după cinci minute aduceau lui Raimondo faguri enormi plini de miere delicioasă, roşie sau albă.

Fagurele cu miere roşie conţinea uneori şi multe albine moarte, dar negrii lui Zomba, lacomi din fire, nu se sinchiseau şi, mergând, mâncau odată cu mierea şi albinele şi ceara.

Îndată ce pasărea mierii simte un om, scoate strigătul său răsunător şi sare din cracă-n cracă, strigând necontenit.

Indigenul o urmează; dar nu merge aşa cum ar voi cucul; şi acesta

se întoarce înapoi, strigă mai tare, pleacă iar ca o săgeată şi nu se opreşte de cât când a ajuns la trunchiul de arbore în care e stupul de albine.

Pe când indigenul afumă albinele, aruncând ierburi ude pe cărbunii aprinşi pe care-i are pe o scoarţă de pom şi pune mâna pe fagurele plin de miere gustoasă, pasărea îşi netezeşte penele cu un aer mulţumit, apoi face să răsune un cântec de triumf, ca şi când ar spune, că fără ea, omul n-ar fi putut descoperi mierea.

Cei trei cercetaşi şi americanul se interesară mult de această metodă de a căuta mierea în pădurile africane. Şi nu vorbiră de cât de asta până ce ajunseră în lagăr.

Soarele apusese. Azurul cerului se făcuse cenuşiu, luna începea să se ivească şi făcea ca apele Congului să strălucească asemenea unui imens brâu de argint.

Vulturul de apă trimitea strigătul său lugubru din vârful arborilor pe când elanii, sentinele credincioase, vesteau pe celelalte animale rămase în pădure.

Dar, în lagăr toţi erau veseli şi liniştiţi.

Strânşi în jurul focurilor cântau şi râdeau. Ici cei trei – cercetaşi şi americanul, dincolo Zomba şi ceilalţi negri – unul rupea cu poftă dintr-o bucată de carne grasă, altul sugea măduva unui os de zebră, altul frigea pe jeratic un enorm cotlet.

Un negru mesteca în ceaun un fel de mămăliguţă. Apoi când fu gata, se apucă să danseze în jurul ei, vesel că-i ieşise bine. Alţi negri aruncau mereu lemne pe foc.

Reflexul flăcărilor făcea să strălucească armele aşezate pe pământ în apropierea cortului şi luminile crepusculului înroşeau arborii care-şi proiectau umbrele tremurătoare ale frunzelor pe fondul luminos al focurilor. Era o scenă de un pitoresc sălbatic şi impresionant.

După ce se termină cina, fu un moment de repaos şi de tăcere. Negrii Ubanghi şi Vuaki vorbeau încet între dânşii.

Deodată Zomba se ridică, se apropiă de grupul albilor şi adresându-se lui Raimondo, zise:

— Căpitane. Eu vreau vorbesc la tine.

— Ce e? întrebă, Raimondo.

Atunci, în pitorescul său limbaj. Zomba exprimă dorinţa negrilor de a rămâne două sau trei zile în acel lagăr.

O astfel de cerere uimi pe cercetaşi şi pe american. Era prima oară când oamenii din escortă îşi permiteau să-şi exprime vreo părere, sau vreo dorinţă cu privire la mersul expediţiei.

— Eşti nebun! strigă cu severitate Raimondo. Refuz; vom mai petrece noaptea asta aici şi mâine de dimineaţă vom pleca, dacă Issanghi nu ne vor ataca.

Şi Marius adăogă:

— Ai făcut rău, Zomba, că te-ai însărcinat cu o asemenea cerere: spune cine te-a sfătuit s-o faci?

Zomba răspunse după un minut de ezitare:

— Asmani.

— Cine e Asmani? întrebă Jean Bart.

— Asmani, unul din Vuaki, explică Zomba.

— Ei bine, zise Jean Bart cu autoritate du-te şi îi spune lui Asmani că dacă nu se astâmpără nu-i vom mai da voie să vie cu noi şi-l vom trimite înapoi la tribul lui.

Zomba se închină şi se înapoie la grupul indigenilor.

În fond, cei trei cercetaşi şi detectivul nu dau prea mare importanţă acestui incident. Dar făceau rău. Şi în curând aveau să-şi dea seama.

Într-adevăr, pe când Raimondo se scula ca să facă înconjurul lagărului şi să ia anumite dispoziţii, văzu deodată două capete de negri ieşind de după o moviliţă şi avu, brusc senzaţia că două puşti erau îndreptate asupra sa.

— *Acre!* strigă el.

La acel strigăt, care vestea pericolul, Marius, Jean Bart şi John Rock fură dintr-o săritură lângă el cu revolverele în mână. Raimondo ochea deja cu *browningul* unul din cele două capete negre, strigând:

— Zomba! Spune-le că-i omor pe loc, dacă nu vin să se explice.

Zomba, care şedea liniştit la vreo trei paşi, întorcând spatele scenei, nici nu-şi dase seama de cele ce se petrecuseră. Se ridică brusc, înţelese imediat ce se întâmplase şi alergând spre moviliţă apucă de ceafă pe cei doi Vuaki pe care doi Ubanghi îi dezarmară într-o clipă.

Cercetaşii şi americanul se strânseră în jurul focului central, aşteptând, cu aerul sever şi inimă turburată de această încercare de revoltă.

Dezarmaţi şi strânşi de negri Ubanghi, cei doi Vuaki fură imediat conduşi înaintea lui Raimondo şi Zomba, servind de interpret le puse diferite întrebări.

— Tremurând din toate membrele, ei mărturisiră că fuseseră trimişi spre albi de către şeful Issanghilor, care se găseau la câţiva kilometri de fluviu.

Trebuiau să cerceteze care erau forţele exacte ale expediţiei şi – dacă era posibil – să întindă o cursă conducătorilor, în aşteptarea sosirii Issanghilor.

Zomba era indignat, furios şi cu un limbaj şi o mimică foarte agitată ceru ca cei doi trădători să fie împuşcaţi pe loc.

Jean Bart trebui să facă uz de toată influenţa pe care o exercita asupra lui Zomba, ca să calmeze pe credinciosul abisinian.

Cei doi Vuaki, din ordinul lui Raimondo, fură urcaţi pe unul din acele trunchiuri de arbori pe care apele Congului le transportă în fiecare

moment şi, fără arme şi fără mâncare, fură părăsiţi în voia cursului fluviului.

Raimondo se arătase generos, căci simţea repulsiune să ucidă cu sânge rece doi oameni, chiar când aceştia erau – ca în cazul de faţă – doi delicvenţi recunoscuţi.

Marius, Jean Bart şi John Rock erau de aceeaşi părere şi li se-păru o pedeapsă suficientă să expuie pe cei doi ticăloşi să fie înecaţi de curentul fluviului, care putea răsturna trunchiul, să fie înghiţiţi de vreun crocodil, sau făcuţi bucăţele de coarnele unui rinocer.

Aceste primejdii, erau dealtminteri, foarte vagi, căci era mai mult ca probabil că cei doi Vuaki vor ajunge liniştiţi în dreptul satului ilssanghilor, sau că-i vor întâlni cu piroagele lor pe apele fluviului.

Incidentul cu cei doi Vuaki era foarte grav fiindcă dovedea că Issanghi plănuiseră să atace expediţia.

Se luară toate măsurile necesare spre a întâmpina un eventual atac nocturn şi începură să facă de pază în jurul focurilor, pe când în pădure, viaţa de noapte începu.

CAPITOLUL III
Spre îndoitul atac

Ţipetele maimuţelor, strigătele elefanţilor, din când în când, răcnetul vreunui leu, sau suflarea greoaie a vreunui hipopotam formau un concert sălbatec, care acompania în ton de bas miile rumori confuze ale şerpilor, ale insectelor, ale micilor animale care furnică prin pădure şi ropotul apelor cataractelor din apropiere; căci dacă, în timpul căldurii înăbuşitoare din cursul zilei, tăcerea din pădurea virgină e absolută, se petrece tocmai contrariul în timpul nopţii când e, relativ, mai răcoare.

Atunci, fiarele ies din vizuinele lor şi încep vânătoarea. Atunci, se desfăşoară în întunerecul pădurii lupte grozave şi adesea boturi însângerate beau din apa limpede a fluviului.

Raimondo şi Marius nu erau încă obişnuiţi cu teribilele zgomote nocturne ale pădurii virgine şi adeseori miorlăitul feroce al vreunui jaguar, răsunând în apropiere, îi făcea să se înfioare. Dar, nu le era frică.

Simţeau totuşi, acea indispoziţie fizică pe care o simt toţi albii, care nu sunt încă aclimatizaţi cu singurătatea atât de groaznic populată a Africei ecuatoriale

Şezând lipiţi unul de altul în faţa fluviului negru, în care se reflectau stelele, Raimondo şi Marius se rezemau de o stâncă, strângând cu înfrigurare patul carabinelor puse pe genuchi.

Zomba se distra copilăreşte, azvârlind în apa fluviului pumni de nisip, iar ceilalţi patru negri aţâţau mereu focul, aruncând în flăcări crăci uscate, din cinci în cinci minute.

Trecu astfel o oră. Apoi alta. Nici Raimondo, nici Marius, nici Zomba nu scoseseră o vorbă.

Jean Bart, John Rock şi ceilalţi cinci negri dormeau sub port şi în jurul acestuia. Se auzea suflarea lor regulată.

Deodată, Marius tresări.

— *Acre!* şopti el.

— Ce e? întrebă Raimondo

— N-auzi?

— Se aud atâtea zgomote…

— Da, mii de pipe! Dar asta e ceva nou!

— Unde? În care parte?

Şi aplecându-se, Marius făcu câţiva paşi spre apa fluviului. Raimondo şi Zomba îl imitară.

— Ei bine? murmură Raimondo.

— Am înţeles, mii de pipe! răspunse Marius încet.

— E un zgomot de piroage? Nu-l auziţi?

Timp de un minut nimeni nu vorbi. Îngenuchiaţi pe malul fluviului ascultau cu încordare.

Zamba vorbi cel dintâi.

— Da! Da! Asta piroage! Rele! Rele piroage în timpul nopţii!

— Aud şi eu! afirmă Raimondo. Ai dreptate Marius. Sunt mai multe piroage care vin în susul fluviului.

— Atunci, observă Marius, sunt desigur Issanghi. Ştiu că suntem puţini şi vor să ne surprindă.

— Da! Da! Asta piroge! Asta rele! Asta rele noaptea! Vine departe zgomot piroge! Pan, pan! De la stâncă, la pădure, de la pădure la stâncă!

Şi negrul, cu gesturi mari, încerca să explice cercetaşilor cuvintele sale cam obscure.

— Vrea să facă aluzie la ecou, zise Raimondo lui Marius, la ecoul zgomotului de lopeţi care răsună de pe un mal pe altul al fluviului. Ceea ce auzim e ecoul.

— Şi ce facem?

— Aşteptăm. Dacă Issanghii speră să ne surprindă se înşală. Dar, trebuie să stingem focurile care luminează prea mult.

— Da! mii de pipe! Şi trebuie să deşteptăm pe John Rock şi pe Jean Bart.

— Zomba! Spune să stingă focurile.

Ordinul fu executat.

Negri azvârliră nisip peste flăcări, care se stinseră fără zgomot.

Noapte absolută domni asupra micei plaje, căci razele lunii erau împiedicate de frunzişul arborilor din jur.

Între timp, Marius intră sub cort şi deşteptă pe Jean Bart şi pe John Rock pe când Zomba sculă pe negrii adormiţi. Într-o clipă fură toţi în picioare.

Puşi în curent cu cele ce se petreceau. Jean Bart şi John Rock ascultau.

Şi toţi, apoi şi negri, întinseră urechea spre zgomotele, care veneau din spre fluviu.

— Nu mai e ecoul, acum! zise Raimondo. Piroagele sunt acuma numai la o sută de metri de promontoriu.

— Peste zece minute vor fi în faţa noastră, zise Marius.

— Trebuie să fim gata la tot, sfătui Jean Bart, să ridicăm lagărul şi să încărcăm piroagele.

— Da, zise John Rock. Fiind nevoiţi să-ne retragem în timpul nopţii nu vom putea trece prin pădure. Trebuie să o luăm în susul apei. Pe când negri noştri vor vâsli, noi vom trage asupra Issanghilor, care ne vor urmări desigur, deşi nu le va fi tocmai uşor.

— Ne-am înţeles! zise Raimondo. La lucru toţi.

Cei trei cercetaşi erau obişnuiţi acum cu viaţa lor de a aventurieri. Prevăzuseră cazuri de felul aceluia care se prezenta. Şi, fiecare, ştia ce avea să facă. Ochii obişnuiţi cu întunericul, după stingerea focurilor distingeau destul de bine obiectele.

Totul fu făcut repede şi în ordine.

În piroga cea mare era Raimondo, Marius şi Jean Bart cu şase negri printre care Zomba. Iar în cealaltă John Rock eu ceilalţi cinci negri. Piroga cea mică trecu înainte de-a lungul malului şi se mobiliză în umbra unei stânci, de care vâslaşi o proptiră, ţinându-se cu mâinile. Acelaş lucru îl făcu şi piroga cea mare, rămânând ascunsă şi nemişcată. N-aşteptară însă mult timp.

Pe apa luminată de mii de stele şi din când în când de razele difuze ale lunii, apărură deodată o mulţime de forme negre.

Erau formele lungi ale imenselor piroge de război încărcate fiecare cu cel puţin douăzeci de oameni – după socoteala lui Zomba.

Dar, oricât se sileau cei trei cercetaşi şi americanul să vadă, nu puteau distinge de cât nişte forme confuze. Le fu totuşi uşor să numere piroagele, care se iveau una câte una de după promontoriu; erau cinci.

— O sută de oameni! murmură Marius.

Atunci cercetaşii auziră uşorul fluierat modulat ca şuieratul unui şarpe, care era semnalul obişnuit al lui John Rock,

— Împinge înainte, Zomba! ordonă Raimondo. Să punem amândouă piroagele bord la bord.

Zomba făcu un semn negrilor.

Aceştia, ţinându-se cu o mână de stâncă, îndoiră braţele în acelaş timp, aşa că piroga alunecă uşor înainte.

Aproape imediat, în umbra opacă a stâncii, se găsi bord la bord cu aceea a americanului.

Întunerecul era atât de adânc în cât cercetaşii şi americanul abia îşi puteau distinge figurile.

— Ce e, John? întrebă Raimondo.

— Ascultaţi spre mal, răspunse americanul. Veţi auzi zgomotul unei cete de oameni, care înaintează prin pădure.

Toţi, albi şi negri se dezinteresară pentru un moment de ceea ce se petrecea pe apă spre a-şi da seama de ceea ce se petrecea pe uscat.

Nu încăpea nici o îndoială; tropăieli, zgomot de crăci rupte, frunze călcate în picioare şi un zăngănit metalic; era vădit că o ceată de oameni mergea prin pădure, urmând de aproape malul râului.

Era apoi vădit că oamenii aceia nu luau nici o precauţiune ca să-şi ascundă prezenţa.

Zgomotele erau atât de distincte în cât cercetaşii şi americanul puteau urmări marşul cu urechea întocmai cum l-ar fi urmărit cu ochii

în plină zi.
— Merg la acelaş nivel cu piroagele, zise Raimondo.
— Peste un moment vor fi în locul unde ne aşezasem tabăra, zise Marius.
— Şi dacă vreun Issanghi, zise Jean Bart, loveşte cu piciorul vreuna din grămezile formate de focurile acoperite de cenuşă, vor înţelege numai decât că nu suntem departe, simţind cenuşa caldă.
— În cazul ăsta, zise John Rock, n-avem de cât să vâslim mai repede şi să mergem în susul apei. Împreună, cele două bande numără cel puţin două sute de oameni. Şi mulţi dintre aceşti Issanghi, după cum îmi spunea unul din negri noştri pe când treceam prin faţa satului lor, sunt înarmaţi cu puşti moderne, ne care le cumpără, dând în schimb ivoriu, de la negustorii arabi, care vin din spre lacul Ciad.
— Da, e mult mai prudent să ieşim în larg. Dacă ne descopăr şi ne urmăresc, vom fi mai liberi ca să ne apărăm.
— Şi nu vom fi prinşi într-o capcană, zise Marius.
— *Acre!* murmură Jean Bart, care observa locul unde fusese tabăra.
— *Acre!* Iată-i!
Extremitatea fâşiei de plaje care mergea de-a lungul fluviului era în afară de zona de umbră opacă pe care o forma frunzişul des al arborilor.
Şi în spaţiul acela ceva mai luminos apăreau ciudate forme negre, sărind una câte una de pe stânca de care se rezemaseră cât staseră la pândă. Erau Raimondo, Marius şi Zomba.
Dar, deodată se păru că ies stele din nisipul de pe plajă.
Apoi se văzură cărbuni aprinşi, pe când ceata Issanghilor se oprea pe stânca luminată
Din mijlocul acelei mulţimi porni un fel de urlet scurt şi strident.
— E un semnal, zise Marius. Vedeţi, piroagele se opresc.
— Şi una din ele se apropie de mal.
— De sigur că vor cerceta locul şi se vor consulta, zise John Rock, ca apoi, să se ia după noi.
— Atenţie! comandă Raimondo cu voce înăbuşită, dar în aşa mod încât să fie auzit de toţi.
— Plecăm? zise Marius.
— Da. Totul e gata?
— Yes, zise John Rock.
— Da, răspunse Zomba.
— Piroga cea mică în frunte şi înainte!
Împinse de negri, cele două piroge se depărtară de stâncă şi alunecară fără zgomot pe apă. Vâslele abia atingeau apa.
John Rock în prima pirogă şi cei trei cercetaşi în a doua, stând plecaţi cu faţa spre plaja de care se îndepărtau cu repeziciune. Dar, deodată un strigăt ascuţit se înălţă din fluviu.

Cei trei cercetaşi şi americanul, miraţi, întoarseră capul spre partea de unde părea că venise.

Şi, la lumina stelelor, se pomeniră în faţa unei mici piroge, în care se distingeau nişte forme omeneşti în picioare.

Şi din nou se auzi ciudatul strigăt, venind din piroga aceea.

— Mii de pipe! exclamă Marius, sunt oameni din avangardă.

— Nu i-am văzut trecând prin faţa plajei, zise Raimondo.

— Trebuie să fi mers de-a lungul malului opus! zise Jean Bart.

— Şi iată-ne descoperiţi! conchise John Rock.

Nu mai încăpea îndoială.

La primul strigăt din spre fluviu se produse o vie agitaţie printre Issanghi. În timpul acesta piroagele, după ce se apropiară de mal, porniseră iar în largul fluviului.

Şi acum urcau în susul apei cu extraordinară repeziciune.

— Peste trei minute vor fi aici! strigă John Rock cu voce normală, căci acum, fiind descoperiţi, era zadarnic să mai coboare tonul.

Treceau tocmai prin faţa micei piroge, în care se aflau trei Issanghi stând aproape nemişcaţi în mijlocul fluviului;

— Am putea trage în ăştia trei, propuse Marius. Ar fi un avertisment pentru ceilalţi.

— Nu, răspunse Raimondo. Să nu tragem noi întâi. Să aşteptăm să fim atacaţi de-a dreptul. Căci acum nu suntem de cât urmăriţi.

Şi cu voce clară, bravul şi generosul cercetaş comandă celor doi tovarăşi şi lui John Rock.

— Nu trageţi până ce nu voi striga: foc!

Apoi, întorcându-se spre Zomba şi spre vâslaşi.

— Mai repede! Mai repede!

Şi timp de un sfert de oră, fără să se dea nici un atac, poziţiile fură următoarele:

Aproape la mijlocul fluviului cele două pirogi, a americanului şi a cercetaşilor înaintau cu repeziciune; în susul apei. Îndărătul lor, la vreo două sute de metri, cele cinci imense pirogi ale Issanghilor, formând un singur front, urmau cu mare viteză.

Piroga cea mică, de unde pornise acel strigăt ciudat, nu se vedea. Nici banda de Issanghi care venete de pe uscat nu se zărea. Nu se mai auzea nici un zgomot.

Când începuse urmărirea, Marius se uitase la ceasul său cu cadran luminos.

— E unsprezece şi jumătate! spusese el cu voce tare.

Şi nimeni nu mai rosti un cuvânt timp de un sfert de oră. În noaptea tăcută, urmărirea piroagelor continua fără ca poziţia unora, sau a altora să se schimbe.

— Douăsprezece fără un sfert! exclamă Marius. A! Mii de pipe! Ce, o să ţie până la sfârşitul lumii? Simt furnicăturii în braţe! Şi cocoşul

carabinei mă gâdilă la deget.

Cu glasul lui liniştit, Jean Bart răspunse:

— Va mai dura încă vreo trei ore.

— De ce trei ore? întrebară într-un glas Raimondo şi Marius, miraţi de un pronostic atât de precis.

— Fiindcă, răspunse Jean Bart, cu viteza asta, în câteva ore vom ajunge la picioarele cataractei numită Stanley Fall, sau Cascada lui Stanley.

— Şi atunci, mii de pipe?

— Atunci, e foarte simplu. Cum nu putem să urcăm cataractele vom fi siliţi să ne luptăm, ca să nu ne predăm Issanghilor.

— Mii de pipe! strigă Marius. E chiar aşa! Vor să ne împingă spre cataracte ca să ne strângă între piroagele lor şi căderea de apă.

— Fără a mai socoti, adăogă Raimondo, cu răceală, banda de pe uscat pe care n-o mai vedem şi la care nu ne mai gândim, dar pe care nu trebuie s-o uităm… Nu m-aşi mira să taie prin pădure şi să se ducă să ne aştepte la poalele cataractei. Şi astfel, riscăm să fim prinşi între cataracte şi Issanghi de pe uscat şi de pe fluviu.

— Ei bine, să vie! urlă Marius furios. Ce le-am făcuţi noi acestor Issanghi? De ce nu ne lasă să ne continuăm în linişte călătoria? Mii şi milioane de pipe!

Şi turbulentul tânăr întinse carabina şi fu cât pe aici să fragă spre una din pirogile care-i urmăreau mereu de la o distanţă de două sute de metri.

Dar Raimondo puse mâna pe umărul prietenului său zicând:

— Marius!

Şi cum milanezul ezită, mormăind blesteme neînţelese, dar fără să apese pe trăgaciul carabinei, Raimondo reluă cu gravitate:

— Marius, aminteşte-ţi jurământul cercetaşului italian. Acel jurământ pe care, cu mâna ridicată l-am depus toţi, Jean Bart, tu şi eu… şi care spune:

„Promit pe onoarea mea să ajut pe semenii mei fără deosebire!”

Or, aceasta implică a avea o conştiinţă de om leal şi generos iar nu un spirit agresiv. În cazul de faţă această conştiinţă ne impune să nu vărsăm sângele omenesc de cât în caz de legitimă apărare; şi constă tocmai în a nu trage nici un singur foc măcar, înainte de a fi cu adevărat atacaţi…

— Iartă-mă Raimondo, zise Marius, cu glas emoţionat. Ai dreptate, mii de pipe! Nu voi trage. Dar vezi, am simţit sângele năvălindu-mi la creier, gândindu-mă că maimuţoi ăştia ne împing spre moarte, fără ca ei să rişte ceva.

Atunci se auzi glasul liniştit al lui Jean Bart:

— Deocamdată nu riscă nimic, e drept. Dar, când îi vom ataca, dacă îi vom ataca, ei bine, pe Sfânta Fecioară, mulţi dintre ei vor

cădea în apă cu stomacul găurit înainte ca noi să fim înghiţiţi de cascadă.

— Bravo, Jean Bart! Răbdare, Marius. Te felicit Raimondo!

Cine rostea, în noapte, acele cuvinte?

Era John Rock, care, în picioare la pupa micei piroge, nu pierduse nici o silabă din scurta şi nobila discuţie a celor trei cercetaşi. Şi el, omul matur, recele american îşi exprima astfel părerea şi mulţumirea.

După aceea, nimeni nu mai vorbi.

Fără ca ceva să schimbe poziţia urmăritorilor şi a urmăriţilor, strania vânătoare nocturnă continuă mai bine de trei ore.

Şi, pe măsură ce timpul trecea, pe când piroagele înaintau în susul apei, zgomotul formidabil al cataractei, mugetul surd şi detunător al căderii de apă devenea tot mai surd, mai profund, mai formidabil.

În zgomotul gigantic, care umplea văzduhul, toate celelalte rumori ale naturii se atenuau şi se stingea.

Nu se mai auzea, pe maluri, răgetele leilor, strigătul elefanţilor, miorlăitul jaguarilor, gâfâitul hipopotamilor, ţipetele maimuţelor, vaietele antilopelor urmărite prin savanele deşerte şi nechezatul zebrelor sărind prin câmpii.

Doar un tunet enorm, imposibil de închipuit, care avea într-însul ceva solemn şi teribil şi făcea să li se strângă inima cercetaşilor, americanului şi vâslaşilor Ubanghi. Şi, pe măsură ce înaintau spre locul de unde venea acel zgomot formidabil, ce sporea din minut în minut, cercetaşii, americanul şi negrii simţeau strângându-li-se gâtlejurile, tremurându-le inimile şi îngheţându-le sângele în vine.

Dar nu se mai puteau înapoia şi nici măcar nu se mai puteau opri; cruzii şi numeroşii Issanghi îşi continuau îndârjita urmărire. O continuau încăpăţânaţi şi tăcuţi, fără să arunce nici o săgeată, fără a trage un singur foc.

Şi cei trei cercetaşi, americanul şi negrii Ubanghi şi Zomba ca să nu cadă în mâinile ferocilor lor urmăritori, mergeau cu repeziciune, în mod inevitabil, spre înspăimântătoarea cataractă!

CAPITOLUL I
„Foc”

Aurora lumina cerul când cei trei cercetaşi şi John Rock ajunseră în faţa cataractei lui Stanley. Spectacolul era magnific, grandios şi teribil. Dedesubt se întindea albia fluviului largă ca un lac în care o imensă întindere de apă sclipitoare clocotea în vârtejuri şi vâltori ameţitoare; era bazinul, în fundul căruia se prăvăleau apele cataractei.

Şi cataracta, între două maluri repezi plantate cu cocotieri şi banani era o avalanşă de ape clocotinde şi spumoase care se spărgeau de vârfurile stâncilor, ţâşneau, împrăştiind nori de spumă.

Între cele două maluri, care coborau ca treptele unei imense scări, apele păreau că se prăvălesc din înălţimile cerului, producând un zgomot continuu, mai puternic de cât zece trăsnete care ar fi răsunat deodată.

— *Acre!* strigă Marius. Iată trupa de uscat.

Deşi strigase din răsputeri, camarazii săi abia îl auziră, fie întoarseră toţi deodată spre malul drept spre care Marius arătă cu degetul.

E un promontoriu, care se prelungea sub ultima cataractă, înaintea lacului format de fluviu, erau vreo sută de negri Issanghi în mare parte aproape goi.

Erau înarmaţi cu suliţi, arcuri şi săgeţi. Puţini dintre ei aveau şi puşti.

— John Rock! Zomba! strigă Raimondo cât putu de tare, vâsliţi spre malul stâng.

Ordinul era inteligent: astfel se depărtau de trupa de uscat, fugind din bătaia săgeţilor şi chiar a puştilor.

John Rock şi Zomba repetară ordinul vâslaşilor şi cele două piroge care se găseau atunci în mijlocul lacului, se întoarseră spre malul stâng.

Văzând manevra, Issanghi de pe uscat scoaseră strigăte atât de puternice încât se auziră, cu tot zgomotul cataractei. Şi toţi, deodată, traseră cu arcurile şi cu puştile… Demonstraţie inutilă, care-i umplu de deziluzie şi de furie.

Cercetaşii, John Rock şi vâslaşii râseră, căci săgeţile şi gloanţele cădeau la cel puţin cincizeci de metri de cele două piroge.

— Afară numai dacă nu vor găsi mijlocul să treacă fluviul, zise Marius la urechea lui Raimondo, ăştia nu mai contează pentru noi.

— Da, dar mai sunt ceilalţi, răspunse Raimondo cu aerul grav şi îngrijorat.

Ceilalţi, erau Issanghi din piroge.

Acum, când nu mai erau nevoiţi să se preocupe de cei de pe promontoriu, Raimondo, Marius, Jean Bart şi John Rock îşi concentrară toată atenţia asupra celor ce se petreceau în jos de cataracte, pe fluviu.

Tocmai în momentul acela cele cinci piroge, încărcate fiecare cu douăzeci de oameni intrau în apele lacului.

Înaintau toate în rând, împinse de douăzeci de vâslaşi.

— Oho! strigă Jean Bart, sunt câte patruzeci în fiecare pirogă, douăzeci, în fund care vâslesc şi douăzeci în picioare, în fund şi în faţă, înarmaţi cu suliţe, arcuri şi puşti.

— Şi vâslaşii, la un moment dat, pot lăsa lopeţile şi lua armele, mii de pipe! strigă Marius.

— Care va să zică, două sute de oameni în contra noastră! exclamă Raimondo. La naiba! Sunt prea mulţi! Eu aşi avea o idee...

Vorbind între ei, cei trei cercetaşi erau atât de aproape unul de altul în cât n-aveau nevoie să strige prea tare ca să, domine zgomotul cataractei. Dar, când vroiau să fie auziţi de John Rock, care, în cealaltă pirogă era mereu la o distanţă de vreun metru de ei, erau nevoiţi să strige mai tare.

Raimondo urlă cât îl ţinea gura:

— John! John Rock!

— Ohe! Ohe! răspunse americanul spre a-l face să în înţeleagă că auzise.

— Ascultă bine şi să manevrăm în armonie.

— Ohe! Am auzit şi înţeles!

— Malul stâng e liber, iată ce vom face. Să acostăm. Negrii noştri vor lua piroagele în spinare şi croindu-şi drumul pe mal, vor duce piroagele în pădure, dincolo de cataracte. Noi patru le vom acoperi retragerea şi îi vom urma de la distanţă, pas cu pas, trăgând asupra Issanghilor. Dacă aceşti sălbateci se hotărăsc să ne atace.

— Minunat!

— Trebuie, reluă Raimondo, ca negri noştri să ne preceadă la o oarecare distanţă ca să nu fie loviţi de gloanţele sau de săgeţile inamicului; ca purtători şi vâslaşi ne sunt absolut necesari.

— Oh! Perfect... yes! urlă americanul.

— Zomba le va comanda şi îi va conduce deoarece cunoaşte cataracta pe care a urcat-o, de pe uscat, acum vreo cinci ani... Şi, odată ajunşi în sus de cataracte, ne vom îmbarca din nou... Dacă ne urmăresc, vor trebui să se oprească pe mal. Şi rămânând în mijlocul fluviului vom fi în afară de bătaia armelor lor, căci piroagele lor sunt mult prea mari ca să le poată transporta ca noi în spinare. Ai înţeles tot?

— Da! Yes! Yes!

— Atunci, înainte, vâslaşi! Înainte cu toată viteza spre mal!

Constatară totuşi imediat, că Issanghii ghiciseră intenţiile albilor.

Şi cei trei cercetaşi şi americanul văzură, că cele cinci piroge, întorcându-se şi ele spre malul stâng, manevrau astfel în cât să ajungă în acelaş timp şi în acelaş loc ca şi ei.

Raimondo încruntă sprâncenele.

Jean Bart, care-l observa, zise liniştit:

— Linişteşte-te Raimondo. Noi trebuie să urmăm o linie dreaptă şi scurtă iar ei o diagonală de două ori mai lungă; vom ajunge înaintea lor.

— Da, zise Raimondo, dacă n-ar merge mai repede. Dar, ia uită-te la vâslaşii lor, au o mişcare din ce în ce mai repede… viteza lor merge mereu crescând…

— Nu destul însă, pentru ca să poată ajunge o dată cu noi, replică Jean Bart, cu acelaş ton liniştit.

Era vădit că cele două piroge urmărite vor ajunge la mal cel puţin cu cinci minute înaintea urmăritorilor.

Şi acest avantaj era suficient pentru ca Zomba şi negri lui, încărcând bărcile, să poată dispărea în pădure şi să înceapă greaua ascensiune a muntelui de pe al cărui versant cădeau în cataracte succesive apele fluviului.

Ascunzându-se îndărătul arborilor de pe mal, cercetaşii şi americanul puteau ţine în respect pe Issanghi, ciuruindu-le de gloanţe piroagele, deasupra liniei de imersiune în aşa mod încât să le facă să se umple de apa care avea să intre prin găurile şi crăpăturile făcute de gloanţe.

Şi, planul părea atât de aproape de succes încât Raimondo, Marius, Jean Bart şi John Rock nu mai simţeau nici o grijă. Ba chiar se amuzau, observând sforţările teribile pe care le făcea Issanghii ca să accelereze mersul piroagelor lor atât de lungi şi de greoaie din cauza încărcăturii. Dar, brusc, situaţia se schimbă. Se schimbă într-un mod pe care singur Marius părea că-l prevăzuse, rămânând mut în fundul pirogei, în genuchi, cu carabina întinsă şi cu degetul pe trăgaci, gata să tragă.

În alunecarea lor oblică spre mal cele cinci piroge, în şir, una după alta, se prezentau aproape completamente de flanc.

Cei o sută de războinici Issanghi formau deci un front şi stăteau nemişcaţi ca nişte statui. Pe neaşteptate, la un strigăt ascuţit venind de pe prima pirogă, acei o sută de oameni răspunseră cu o clamoare sălbatecă.

Întinseră arcurile, agitară suliţele şi duseră puştile la ochi. Iar, la un al doilea strigăt, detunăturile răsunară, săgeţile săltară în aer.

— Mii şi sute de pipe! urlă Marius, uitându-se la Raimondo.

Dar Raimondo, palid, cu buzele strânse şi sprâncenele încruntate

privea în jur.

— Nimeni nu e rănit? Nu… foarte bine! Au tras prea sus cu puştile şi suntem încă prea departe de ei ca să ne poată ajunge cu săgeţile.

Rostind aceste cuvinte cu cea mai mare linişte, apucă cu amândouă mâinile carabina pe care o ţinuse pân-atunci pe umăr şi ridicând-o în aer, strigă:

— Marius, Jean Bart, John Rock… atenţie! apoi cu toate forţele înzecite de apropierea bătăliei inevitabile, strigă:

— Foc!

Primul care trase fu Marius.

Îşi alesese de mai înainte omul. Era un Issanghi gigantic, pe jumătate acoperit de o mantie viu colorată care sta în mijlocul primei piroge alături de alt Issanghi, de aceeaşi statură, dar înfăşurat cu un soi de brâu alb, care-i flutura pe coapse.

Acei doi sălbatici erau de altminteri singurii care purtau un simulacru de îmbrăcăminte. Toţi ceilalţi erau complet goi.

La focul lui Marius, negrul cu mantaua colorată căzu în fluviu. Şi cum carabinele cercetaşilor erau încărcate cu gloanţe explozibile speciale pentru vânarea elefanţilor şi ale fiarelor mari, corpul gigantului explodă ca un obuz.

Alte trei focuri trase de Raimondo. De Jean Bart şi John Rock răsunară simultan şi alţi trei războinici issanghi căzură în apă, sau în mijlocul vâslaşilor.

Cele patru victime erau toate în prima pirogă. Vâslaşii fură cuprinşi de panică. Lopeţile se izbiră una de alta, piroga trasă de curentul fluviului se puse de-a curmezişul şi se izbi cu violenţă de a doua pirogă, care, o desfundă.

— Ah! Mii de pipe! exclamă Marius. Acum fac o baie!

Spre marea bucurie a cercetaşilor a lui John Rock, a lui Zomba şi a negrilor Issanghi, sălbaticii din prima pirogă făcură într-adevăr o baie, barca lor umplându-se cu apă şi răsturnându-se.

Această primă ostilitate, începută într-o atmosferă de bătălie şi cu patru morţi de partea Issanghilor, era acum o scenă tumultoasă, care păru foarte comică cercetaşilor şi tovarăşilor lor.

Colo, cei treizeci şi şase de sălbatici se zbăteau în apă, luptau contra curentului, se agăţaseră de celelalte piroge, erau scoşi din apă sau părăsiţi în mijlocul zăpăcelii generale. Mulţi riscară să se înece, dar curentul puternic îi împinsei spre mal, înainte de a cădea la fund.

Şi în momentul în care această scenă se termina; în momentul în care, din nou aliniate, cele patru piroge îşi reluau mersul oblic; în momentul în care sălbatecii, urlând şi scoţând vociferări fioroase, se pregăteau din nou de atac; în acel moment precis, cele două piroge ale albilor atingeau uscatul. Într-o clipă cei zece negri şi cei patru albi debarcară.

Piroagele fură scoase din apă şi luate în spinare de patru oameni, împreună cu tot ce conţineau.

Zomba şi alt negru, înarmaţi cu securi mari, precedau pe ceilalţi spre a-şi deschide calea, când gardurile de spinii lianele sau ierburile le astupau prea mult drumul nesigura însemnat de paşii fiarelor de-a lungul pădurii.

Şi purtătorii pirogilor porniră, pe când Raimondo, Marius, Jean Bart şi John Rock, drepţi şi nemişcaţi pe mal, observau din dărătul arborilor cele ce făceau issanghii.

CAPITOLUL V
Spre abis

Nimic nu poate descrie furia, turbarea, urletele şi vociferările sălbaticilor, când văzură dispărând în pădurea cărei mărginea malul, cele două piroge pe care voiau să le captureze. Nu atât pentru piroge, care nu aveau pentru ei presa mare importanţă, cât pentru oamenii albi şi negri şi pentru încărcătura preţioasă pe care ei, cu drept cuvânt, o presupuneau că se găsea pe bord.

Timp de câteva minute strigătele furioase ale sălbaticilor dominară zgomotul cataractei.

Tot strigând şi urlând, continuau să vâslească şi cele patru piroge se apropiară de mal.

Ascunşi îndărătul a patru trunchi de arbori care se atingeau, cercetaşii şi americanul puteau vorbi fără a ridica prea mult vocea.

— Mii şi milioane de pipe! zise Marius, aşi vrea să ştiu mai curând ce au de gând să facă.

— Vom şti numai de cât, zise Raimondo.

— E probabil, adăogă Jean Bart că vor să debarce şi să Continue să ne urmărească pe uscat.

— Desigur, aprobă John Rock. Ştiu că nu suntem de cât paisprezece. Cu toată superioritatea armelor noastre şi a tirului nostru, numărul atât de covârşitor faţă de al nostru trebuie să le dea încredere în victorie.

— Sunt totuşi curagioşi aceşti Issanghi, observă Marius.

— Da! aprobă Raimondo. Pe când treceau prin faţa satului lor. Zomba mi-a spus că sunt renumiţi în tot Congoul pentru curajul şi ferocitatea lor.

— Deci, reluă Jean Bart vor desigur cu ori ce preţ să puie mâna pe armele noastre pe hainele şi pe toate lucrurile noastre.

— Şi pe noi înşine, conchise John Rock.

— Mii de pipe! urlă Marius. O să le fie cam greu să-mi ia cămaşa şi pielea. Raimondo, acum când ne-au atacat primii, dacă mai continuă să ne urmărească, sper că vom fi în legitimă apărare?

— Vezi bine! afirmă Raimondo.

— Atunci, putem trage când vrem?

— Da, da! Foc de voie!

— Ai dreptate, amicul meu, adăogă John Rock cu liniştea lui imperturbabilă. Ei sunt o sută nouă zeci şi patru şi noi suntem patru. Până ce nu vor înceta de a ne urmări, i nu ne putem permite luxul să fim generoşi. Vom încerca deci, să-i speriem!

— E drept! zise Jean Bart.
— Foarte drept! aprobă Raimondo.
— Atunci, să-i speriem strigă Marius. Nu vreau să-mi las scheletul în Africa. Vreau mai întâi de toate să terminăm înconjurul pământului pe care abia l-am început. Apoi, vreau să mă înrolez. Vreau să devin ofiţer, colonel, general.
— Şi toate astea nu s-ar putea realiza, dragă Marius, întrerupse John Rock, râzând încet, dacă Issanghi ar pune mâna pe noi, căci chiar dacă ne-or prinde vii. Ai risca – şi noi toţi împreună cu d-ta – să ne lăsăm oasele prin Africa.
— Pe S-ta Fecioara! exclamă Jean Bart. Eu vreau să-mi revăd frumoasa mea, Ligurie!
— Şi eu Roma! afirmă, grav, Raimondo.
— Şi eu New York-ul, adăogă John Rock
Şi câteşi patru se priviră. În ochii lor strălucea acel fulger pe care-l aprinde în pupilele soldaţilor eroici certitudinea unei lupte pe viaţă şi pe moarte şi voinţa nestrămutată de a învinge oricât de-numeroşi ar fi inamicii.
Şi Marius strigă cu transport tineresc:
— Ei bine, mii de draci! Îi urăsc pe maimuţoii ăştia! Ce nevoie aveau să ne atace? Pe cinstea mea! Vreau să omor atâţia câte cartuşe am. O să-i învăţăm noi minte, să întindă curse călătorilor, care nu cer altceva de cât să voiajeze şi să vâneze în tihnă… Destul, am vorbit, acum…
— Foc, conchise Raimondo, liniştit.
Şi patru detunături de carabină se contopiră într-una singură. În momentul acela două piroge atingeau malul, la vreo mie de metri de locul în care se găseau cercetaşii şi americanul.
Şi, sălbaticii debarcară pe mal în mijlocul unei mari confuziuni.
Patru dintre ei, luaţi, ca să zicem aşa, din zbor, căzură în apa pe care o colorau în roşu. Fu un tumult îngrozitor.
Fără a mai aştepta ca să acosteze şi celelalte piroge, vreo sută de issanghi, comandaţi probabil de acela dintre dânşii care purta un brâu de culoare albastră se repeziră alergând pe mal, spre locul în care se găseau cercetaşii şi americanul.
— Foc!
Din nou cele patru detunături se confundară. Şi patru Issanghi, care alergau în fruntea celorlalţi, se rostogoliră la pământ.
Dar, asta nu opri pe ceilalţi, la care se adăogară şi războinicii împreună cu vâslaşi de pe ultimele două piroge. Şi ceata negrilor, vociferând, continua să fugă, agitând în mâini puştile, suliţele şi arcurile.
Asediatorii se găseau la o distanţă abia de cincizeci de metri şi această distanţă se micşora mereu.

Rămânând acolo, chiar dac-ar fi tras fără răgaz, albii ar fi fost, fatalmente înconjuraţi şi masacraţi.

— Retragere! comandă Raimondo, a cărui paloare exprima acuma hotărârea rece a unui şef, pe când figura lui Marius, roşie de furie, vădea toata emoţia soldatului azvârlit în mijlocul învălmăşelii.

Cât pentru Jean Bart şi John Rock, erau de asemenea palizi, cu privirea încruntată şi rece.

— În retragere! le repetă Raimondo. Din arbore-n arbore şi foc de voie! Atunci începu o retragere nemaipomenită, o luptă de-a-ndărătelea între trei băieţi şi un bărbat de-o parte şi două sute de sălbateci în alta.

Retragere eroică, dificilă, formidabilă în mijlocul unor pericole de neînvins.

Cercetaşii şi americanul trebuiau să meargă de-a-ndărătelea pe o potecă inegală, repede şi primejdioasă, astupată de stânci, de trunchi de arbori răsturnaţi şi de liane tăiate; poteca aceea strâmtă pe care trecuseră Zomba şi cei nouă negri. Aceştia erau cu cel puţin un sfert de oră înainte.

Nu era mult şi nu puteau fi prea departe, căci desigur erau adesea siliţi să se oprească spre a-şi deschide calea cu lovituri de secure printre ierburi şi liane, sau spre a trece cu piroagele peste stâncile din drumul lor.

— Tovarăşi, strigă Raimondo. Cu orice preţ trebuie ca Zomba să fie cu mult înaintea noastră. Să ne retragem cât mai încet posibil.

— Trebuie să rezistăm două minute în dosul fiecărui arbore.

— De aceea trebuie să tragem în serie, fără pauze, afară de cele pentru a încărca.

— Mii de pipe! Mi-ar trebui o mitralieră! zise Marius.

În cursul acestui schimb de idei cercetaşii şi americanul străbătuseră o câmpie largă la extremitatea căreia începea poteca pe care apucase Zomba.

Într-un acord tacit, se opriră la capătul potecii, se adăpostiră îndărătul arborilor Raimondo şi Marius la dreapta, John Rock şi Jean Bart la stânga şi aşteptară ca Issanghii să iasă din câmpie.

Nu aşteptară mult.

Puteau urmări drumul pe care-l făceau sălbatecii, chiar fără să-i vadă, ascultând doar strigătele şi urletele lor furibunde.

Şi deodată, în câmpie fu o năvală tumultoasă de diavoli negri. Atunci focul cercetaşilor şi al americanului reîncepu. Nu se mai opri. Aproape fără întrerupere, carabinele tunau, gloanţele şuierau prin aer, explodând apoi într-un craniu în stomacul sau în pântecele vreunui Issanghi.

Era bătălia, lupta cu inevitabilele sale orori, cu toate cruzimile necesare. Căci, dacă John Rock şi cercetaşii nu s-ar fi apărat, dacă n-

ar fi ucis, ar fi fost prinşi, târâţi, torturaţi, arşi încetul cu încetul şi ucişi cu o cruzime rafinat. Ceva mai mult, negrii din escortă ar fi fost ajunşi de Issanghi şi ucişi şi ei sau condamnaţi la cea mai mizerabilă sclavie.

Împrăştiind moartea la fiecare foc de carabină, cercetaşii şi americanul făceau deci operă de legitimă apărare şi datoria lor de oameni civilizaţi, de exploratori, de apărători ai celor slabi, persecutaţi şi atacaţi de o hordă de sălbateci însetaţi de sânge, de care era greu să scape printr-o retragere fără luptă.

Efectul salvelor de puşcă fu atât de neaşteptat şi de teribil încât Issanghii fură opriţi din mersul lor, chiar le mijlocul luminişului.

Şaisprezece dintre ei, acei care fugiseră înainte căzuseră şi formau un fel de barieră sângeroasă.

Şi nu erau răniţi. Nu erau de cât morţi, căci gloanţele celor patru albi explodau îndată ce atingeau un obiect dur, sau un os şi corpul omului era totdeauna atins în organele vitale.

În faţa unei apărări atât de înverşunate şi de periculoase pentru ei, Issanghii, care nu se aşteptaseră la o astfel de rezistenţă din partea unui mic grup de patru oameni – căci ei înţeleseră imediat că vâslaşii fugiseră înainte cu piroagele – Issanghi deci, îşi deteră seama că trebuiau să schimbe tactica. Căci dacă s-ar fi încăpăţânat să continue acea urmărire în masă şi în linie dreaptă, ar fi sfârşit prin a fi cu totul decimaţi.

— Uite! Se retrag, observă Marius, care-şi încărca puşca.

— Să stăm în gardă! spuse John Rock, încetând de a mai trage.

Issanghii, într-adevăr se retrăgeau. Dar nu se duseră departe. De partea cealaltă a luminişului se ascunseră în tufişuri, îndărătul arborilor şi al stâncilor.

Şi cum Raimondo ca să vadă mai bine, ieşi puţin din ascunzătoare, săgeţile zburară prin aer, străbătând câmpia ca un stol de muşte.

— Pe Sfânta Fecioară! Eşti rănit, Raimondo! exclamă Jean Bart.

— Da! Mii de pipe! E rănit, bombăni Marius.

— Atenţie! urlă John Rock. Staţi ascunşi!

Într-adevăr, printr-o mişcare spontană, Marius şi Jean Bart ieşiseră dindărătul arborilor ca să se apropie de Raimondo. Issanghii îi văzură. Şi îi salutaseră cu focuri de puşcă, săgeţi şi suliţe.

Din fericire, nici Jean Bart, nici Marius nu fură atinşi.

Cât despre Raimondo, râdea, arătând celor trei amici, strânşi în jurul său îndărătul aceluiaşi arbore, cotul stâng pe care il zgâriase o săgeată şi care sângera uşor.

— O simplă zgârietură, zise el. Nu merită să mai vorbim. Nici n-o simt măcar. Nu vă îngrijiţi de asta.

Şi, luând un ton de comandă:

— Să supraveghem pe Issanghi.

Şi câteşi patru plecând capul cu precauţiune şi căutând să nu se

descopere, priviră spre câmpie printre frunzele crăcilor mai joase. Dar, în câmpie nu se vedea nici un om viu.

Şaisprezece cadavre udau pământul cu sângele lor. Şi nori de muşte enorme şi de ţânţari roteau în jurul lor. Cât pentru horda Issanghilor, era invizibilă.

După vociferările furioase de puţin mai înainte şi după zgomotul detunăturilor, urmase o tăcere absolută întreruptă numai de zgomotul puternic al cataractelor, care urma neîncetat, dând impresia a ceva etern.

— S-au ascuns mişeii! şopti Marius.

— Ce facem? întrebă Jean Bart, Nu putem sta aici!

— S-aşteptăm puţin! răspunse Raimondo. Să lăsăm pe Zomba şi pe oamenii săi să mărească distanţa. Cu toate obstacolele ce le ies în cale, au nevoie de mai mult timp. Să supraveghem pe Issanghi. Şi, dacă unul se arată, sau dacă, ghicim după mişcarea unei frunze, sau a unei ramuri, tragem, fie numai pentru a le arăta că suntem încă aici.

— Da şi nu vom continua retragerea ca să căutăm alt loc de apărare, de cât când, pierzându-şi răbdarea, Issanghii se vor decide să sfideze moartea, străbătând câmpia şi azvârlindu-se asupra noastră. Cât timp nu se mişcă, nu suntem în prea mare primejdie.

Un foc de puşcă îi tăie vorba.

Era Marius, care trăsese.

Şi, se văzu în fundul câmpiei, dincolo de un tufiş, bucăţi însângerate dintr-un corp omenesc, zburând în toate părţile ca într-un sângeros foc de artificii. Glonţul explozibil îşi să săvârşise opera.

— Unul mai puţin, rasă de bandiţi! bombăni Marius!

Imediat după aceea trase şi Jean Bart.

De data asta nu se văzu nimic, dar se auzi un strigăt, Zgomotul ramurilor rupte de un corp în cădere şi un horcăit de agonie. Şi din fundul luminişului zbură un nou stol de săgeţi vizibile şi de gloanţe invizibile.

Marius, care tocmai, plecase capul într-o parte, avu pălăria găurită. O săgeată se înfipse în casca lui John Rock. Dar, în acelaş timp Raimondo şi John Rock traseră. Şi din nou fură strigăte, un horcăit şi o explozie înăbuşită.

Era oribil acel război, în care se luptau fără să se vadă – şi în care moartea depindea de îndemânarea şi sângele rece al unora, de enervarea şi furia altora, ajungându-şi scopul de-o parte şi dând greş de cealaltă.

Da, era atât de oribilă, încât Jean Bart fu primul care simţi remuşcare şi mila – deşi ştia că Issanghii n-ar fi avut aceleaşi sentimente, dac-ar fi fost învingători.

— Raimondo, zise el, mă dezgustă acest măcel. N-am putea s-o ştergem tiptil?

Zgomotul cataractei ne-ar înăbuşii paşii. Când vom ajunge pe Zomba şi pe oameni săi, îi vom lăsa să-şi continue drumul, ne vom agăţa din nou şi dacă Issanghii ne urmăresc iar, ei bine, vom reîncepe să tragem, căci atunci ar fi absolut necesar.

— Tocmai mă gândeam şi eu la asta, Jean Bart, cu atât mai mult, cu cât mă tem să nu fim…

— Împresuraţi! completă Marius. Şi eu mă gândisem. Pe când câţiva Issanghi ne reţin, atenţia, lăsându-se să fie ucişi cât mai puţini posibil, ceilalţi sălbatici sunt în stare să întreprindă prin pădure o mişcare de împresurare, tăindu-ne retragerea şi împuşcându-ne, pe la spate.

— Şi, masacrând în acelaş timp pe Zomba şi pe negri, adăogă John Rock. Issanghii sunt destui de numeroşi ca să se împartă în trei grupuri. Ordonă, Raimondo!

Şi Raimondo ordonă fără a mai şovăi.

— Să plecăm! Să mergem plecaţi şi cât mai încet!

Atunci începură să urce poteca de-a-ndărătelea şi foarte încet, cu ochiul şi urechea aţintite şi carabina în mână, gata să tragă la cea mai mică mişcare a inamicului.

Putură astfel să se retragă, fără nici un incident până la prima cotitură a potecii. Când trecură de cotitură se ridicară. Nu mai riscau să fie văzuţi de Issanghi.

Şi aşteptară, cu inimile bătând.

— Nimic! murmură Marius. Nimic într-adevăr, în afară de monotonul şi puternicul zgomot al cataractei.

Nimic nu se vedea în desişul nepătruns al păduri. Timp de cinci, zece minute, aşteptară. Tot nimic!

— Poate c-au renunţat de a ne mai aştepta, zise timid Jean Bart. John Rock avu o expresie de îndoială, iar Marius, nerăbdător, ridică brusc din umeri.

— Haidem! reluă Raimondo. Să înaintăm. Şi mai repede de data asta!

Nu mai era nevoie să meargă de-a-ndărătelea.

Poteca, curăţată şi lărgită de Zomba şi de oamenii lui, la permitea să înainteze doi câte doi.

Şi astfel, Raimondo cu Marius o luară înainte, pe când Jean Bart şi cu John Rock îi urmau.

Poteca urca în zig-zag, ocolind stâncile, trecând printre; pietre, mergând pe marginea prăpastiilor, în fundul cărora; *se* roteau apele cataractei.

Şi, timp de un sfert de oră, fără ca nimic să-i facă să se creadă urmăriţi, cei trei cercetaşi şi americanul merseră cu paşi sprinteni, cu toată greutatea urcuşului.

— Iată oamenii noştri! zise deodată Marius.

— Să-i ajungem! răspunse Raimondo.

Şi cei patru prieteni ajunseră pe un fel de platou, unde Zomba şi negrii lui se opriseră în jurul piroagelor puse pe pământ.

— Stăpâne, mai sunt încă Issanghi? întrebă Zomba,

— Nu ştiu, zise Raimondo. Vă odihniţi?

— Da! Noi trebuie odihnim cinci minute.

Dar, Zomba începu să râdă şi adăogă:

— Cinci minute trecut. Înainte, marş!

Supuşi, cei opt negri ridicară pe spinare piroagele şi marşul reîncepu. În frunte, Zomba şi un negru, deschideau şi lărgeau calea, tăind liane şi ramuri cu lovituri de secure.

Adeseori, când trebuia, să escaladeze vreo stâncă, Zomba ajuta pe purtători şi cu forţa lui herculeană, ridică de jos o pirogă cu braţele întinse, ca şi când ar fi fost vorba de un baston.

Raimondo, Marius, Jean Bart şi John Rock lăsară iarăşi o oarecare distanţă între ei şi purtătorii piroagelor. Apoi, porniră şi ei la drum.

Dar, nu făcură nici zece paşi şi nişte detunături răsunară în spatele lor. Şi, în jurul lor, mici crăci de arbori căzură, retezate de gloanţe.

— Mii de pipe! exclamă Marius! Iată că iar începe muzica!

Cercetaşi şi americanul se întoarseră şi se ascunseră Imediat îndărătul arborilor, observând ultima cotitură a poteci pe care trecuseră.

— Nu văd nimic, zise Raimondo.

— Nici eu, afirmară împreună Jean Bart şi John Rock.

— Aşteptaţi! zise Marius. Staţi atenţi la cele ce se vot petrece şi trageţi asupra locurilor, unde vedeţi fumul focurilor de puşcă, îndată ce vor mai trage.

Luă de jos o cracă uscată, puse în vârf pălăria şi o scoase în afară de arborele după care se ascundea. Rezultatul fu imediat.

Foarte aproape răsunară vreo douăzeci de detunături şi pălăria lui Marius fu găurită în cinci sau şase locuri.

Dar Jean Bart, Raimondo şi John Rock vegheau; traseră imediat, fiecare de două ori.

Şi strigăte, zgomote de cădere şi lungi gemete urmară detunăturilor.

— Zece paşi înapoi! ordonă Raimondo.

Ordinul fu executat şi retrăgându-se toţi se refugiară îndărătul unui arbore.

Şi timp de câteva ore urmă tot aşa.

Pas eu pas, protejând de la distanţă marşul lui Zomba şi al negrilor săi, americanul şi cercetaşii bătură în retragere, trăgând ori de câte ori li se prezenta ocazia.

Nevăzuţii Issanghi, care se încăpăţânau să-i urmărească şi ei pas cu pas, nu încetau de a trage la întâmplare.

Dar, deşi trăgeau la întâmplare, erau încă periculoşi.

Un glonţ atinse în treacăt, umărul drept al lui Marius, altul, ricoşând, izbi pe John Rock în plin piept; din fericire îşi pierduse forţa şi nu pătrunse de cât pe jumătate într-un portofoliu gros pe care-l purta în buzunarul dinăuntru al hainei; dacă n-ar fi fost acel portofoliu providenţial, John Rock ar fi fost omorât pe loc.

Şi de mai multe ori câteşi patru simţiră gloanţele trecându-le pe lângă obraz, altele se înfipseră cu un zgomot surd în trunchiul arborilor în dosul cărora se ascundeau.

Dar, în sfârşit, auziră strigătul convenit cu Zomba, care însemna că el şi negrii săi, ajunseseră deasupra cataracte: sau mai bine zis, deasupra cataractelor care formau aşa numita cascadă a lui Stanley.

Geograful Jean Bart ştia că dincolo de această cădere Congoul devenea calm şi lin pe o distanţă foarte mare.

Le-ar fi fost deci posibil, ca menţinându-se în mijlocul fluviului să urce liniştiţi, cursul apei. Astfel ar fi fost afară din bătaia armelor Issanghilor, fie că aceştia ar fi fost pe un mal, sau pe altul şi chiar pe amândouă.

Şi ar fi putut chiar să-i împuşte de la distanţă, mulţumită faptului că armele lor băteau foarte departe.

Şi, poate că atunci Issanghii ar fi renunţat de a-i mai urmări.

Acestea erau reflexiile celor trei cercetaşi şi ale americanului, când auziră strigătul convenit cu Zomba.

— Trăiască Italia! Trăiască Italia! strigaseră împreună toţi negri.

Asta însemna că piroagele fuseseră din nou lăsate pe apă. Într-un punct în care navigaţia era posibilă.

— Însfârşit! zise Raimondo.

Şi uitându-se la ceas adăogă:

— Amiază! Şi luptăm din zori!

În momentul acela cercetaşii şi americanul erau refugiaţi în dosul unei stânci, care se găsea în marginea potecii.

— Trebuie s-ajungem pe Zomba, strecurându-ne din arbore în arbore, sfătui Jean Bart.

— Şi voi vă veţi îmbarca repede în piroga cea mare continuă John Rock.

— Dar d-ta? întrebă Raimondo.

— Eu, răspunse americanul voi acoperi retragerea voastră. Şi nu va voi urma de cât după câteva minute; piroga cea mică fiind mult mai uşoară de mânuit se va depărta de mal mai repede de cât a voastră. Şi cum cu carabina mea, voi şti să ţiu la distanţă pe Issanghi, vom avea timpul şi unii şi alţii să ajungem în mijlocul fluviului înainte ca Issanghii să îndrăznească să se arate pe mal.

— Şi în cazul acela noi îi vom împuşca îndată ce se vor arăta, adaogă Jean Bart.

— Toate astea sunt foarte bune! Mii de pipe, bombăm Marius. Dar, un lucru mă uimeşte şi mă îngrijorează.

— Care? întrebă Raimondo.

— Acesta: că după ce am părăsit luminişul, noi n-am mai primit nici suliţe, nici săgeţi.

— Aşa e! aprobă Jean Bart.

— N-am mai avut în contra noastră de cât Issanghi înarmaţi cu puşti, continuă Marius, adică cel mult vreo treizeci dintre care am ucis câţiva. Dar, unde sunt ceilalţi? Iată… mă tem de împresurare… Nu m-aşi mira să-i regăsim iar în susul apei când va trebui să trecem pe uscat cele nouă cataracte care formează a doua din cascadele lui Stanley.

— Ai foarte mare dreptate, nu trebuie să mai stăm aici nici un minut, zise Raimondo. Plecând cât mai repede pe apă poate, vom putea, să-i depăşim şi să evităm cursa pe care ar putea să ne-o întindă, în apropierea celei de a doua cascade. Deci să ne grăbim.

Totul fu executat întocmai şi fără nici un incident, cu toate numeroasele focuri de puşcă pe care Issanghi, mereu nevăzuţi şi mereu prezenţi, le trăgeau la întâmplare, îndată ce-şi închipuiau, după trosniturile ramurilor uscate şi după foşnetul frunzelor, că albii nu mai erau ascunşi îndărătul arborilor şi porniseră din nou.

Şi, deodată, cercetaşii şi americanul ieşiră în plină lumină sub soarele fierbinte şi orbitor, pe o limbă de pământ, care scobora uşor până-n apa liniştită a fluviului.

În jos de limba aceea de pământ, la o distanţă de trei sau patru sute de metri fluviul cădea pe panta accidentată a cataractelor.

— Stăpâni! Stăpâni! Iute, iute! Bun Congo! Bun!

Era Zomba, care-şi chema stăpânii.

Cele două piroge erau în apă, ţinute lângă mal de negri care se ţineau cu mâinile de tufişuri. Toţi negrii erau îmbarcaţi, patru în cea mai mică şi şase în cea mare.

Şi toţi, afară de Zomba şi de cei doi negri care ţineau piroagele lângă mal, aveau lopeţile în mână.

John Rock descoperi la capătul potecii un arbore cu trunchiul scund şi bifurcat. Se duse de se postă îndărătul lui. Rezemă carabina în furca formată de crăci şi zise:

— Duceţi-vă amicii mei, îmbarcaţi-vă şi porniţi spre mijlocul fluviului. Eu de aici stăpânesc o sută de metri din potecă. Vă, jur că până ce nu voi bate în retragere spre piroga mea, Issanghii nu vor trece.

Dar, dintr-o săritură, Marius fu lângă John Rock

— Ce faci Marius? strigă americanul.

— Rămân şi eu.

— Da…

— Destul! Mii de pipe! Spre a proteja retragerea e nevoie de doi; e mai multă siguranţă. Un negru din piroga cea mică să treacă în cea mare. Aşa, voi avea şi eu loc. Şi-mi voi relua locul în cea mare îndată ce vom fi afară din pericol.

— Haide Marius, zise John Rock, eu sunt de ajuns, te asigur... Te expui zadarnic.

— Mă expun. Mii de draci! răcni Marius. Dar d-ta atunci? D-ta nu te expui? Şi de ce numai d-ta? Dar destulă vorbă. Raimondo e şeful expediţiei. Jean Bart e geograful; sunt cei mai trebuincioşi şi trebuie să treacă înaintea oricui. Noi doi, John Rock, suntem combatanţi. Să rămânem dar?

Şi cum Raimondo şi Jean Bart, emoţionaţi, nu se mişcau, Marius se supără:

— Mii şi milioane de pipe! strigă el. Ce-aşteptaţi voi doi? Orice clipă de şovăire ne micşorează şansele de a scăpa câteşi patru! Plecaţi!

În fond, Marius avea perfectă dreptate.

Trebuia mai întâi de toate să evite ca Raimondo şi Jean Bart să fie puşi în imposibilitate de a-şi exercita atribuţiile. Trebuia iarăşi să evite ca vreunuia din negri să i se întâmple ceva, căci pierderea unui vâslaş, sau a lui Zomba ar fi fost o catastrofă.

Pentru a acoperi deci o retragere atât de primejdioasă John Rock nu era de ajuns, căci dacă întâmplător era rănit sau ucis, întreaga expediţie ar fi fost pierdută.

În doi însă, puteau împiedeca acţiunea Issanghilor, cel puţin pentru un timp îndoit cât ar fi putut unul singur.

În doi, când s-ar fi îmbarcat în piroga cea mică, ar fi putut îndrepta un foc de două ori mortal împotriva Issanghilor care ar fi năvălit, eventual, pe limba de pământ.

Raimondo înţelese. Şi cum era datoria sa de şef, acceptă sacrificiul lui Marius.

— Bine, zise! Dar va fi rândul nostru altă dată!

— Ne-am înţeles! răspunse Marius, fericit! La revedere, în curând, amicii mei – Raimondo şi Jean Bart alergară spre mal şi săriră în piroga cea mare. Zomba făcu un gest. Vâslele atinseră apa. Şi barca lungă şi uşoară zbură pe apă în contra curentului.

Îndărătul arborelui bifurcat Marius şi John Rock pândeau apariţia Issanghilor, aşteptau focuri de puşcă, sau mici nori de fum, care să le indice poziţia trăgătorilor. Dar, nu văzură nimic.

Nici un sălbatec nu se arăta.

Nu se auzi nici o detunătură.

— La naiba! bombăni Marius. Nu-mi place asta! Unde naiba s-or fi vârât? E ciudat că nu se mişcă nici unul când printre frunzele arborilor ar trebui să vadă piroga pe apă.

— Ce e drept, zise John Rock. Tăcerea asta e ciudată!

— Mii de pipe! O să vedem noi! Căci tânărul milanez se adapta repede evenimentelor. Se gândea cu filosofie, că nu trebuie nici o dată să-ţi baţi capul prin anticipaţie, când te găseşti în faţa unui lucru nelămurit.

— Principalul în momentul ăsta, îşi zicea el, e ca piroga cea mare să ajungă în mijlocul fluviului, unde Jean Bart, Raimondo şi negrii vor fi în siguranţă. Pe urmă vom vedea!…

Şi John Rock gândea absolut acelaş lucru.

Şi, amândoi, fără a pierde din vedere poteca, îşi aruncau ochii mereu spre apele fluviului.

Colo, în fund, în plin soare, piroga aluneca uşoară, împinsă de forţa repede şi cadenţată a vâslelor, care păreau mari plăci de argint.

— *Acre!* exclamă Marius deodată. Sunt la mijloc.

— Da! Au ajuns, zise John Rock.

— Plecăm şi noi?

— *All right!*

Iute, o ultimă ochire asupra potecii; o săritură înapoi; o fugă repede; un salt… Şi iată-i pe amândoi în piroga cea mică.

Cei trei negri apucară vâslele şi, sprintenă, barca se avântă în aceeaşi direcţie cu aceea a lui Raimondo.

Şi, atunci se desfăşură drama, drama teribilă pe care dispariţia misterioasă a Issanghilor înarmaţi cu suliţe şi săgeţi părea c-o prevestise, caci tăcerea Issanghilor înarmaţi cu puşti.

Drama grozavă, care se desfăşură într-o clipă cu repeziciunea unui trăsnet.

Piroga cea mică era abia la zece metri de mal, când, la extremitatea limbii de pământ, acolo unde pădurea ajungea până-n marginea fluviului şi unde arborii îşi scăldau rădăcinile în apă, răpăiră deodată focurile unei salve de puşti.

Consecinţele fură teribile.

Doi dintre vâslaşii negri fură ucişi pe loc şi lopeţile lor, Căzând în apă fură imediat luate de curent. Al treilea negru avu braţul străbătut de un glonţ. Se răsturnă peste cadavrele tovarăşilor săi, căzuţi în fundul pirogei, vărsând valuri de sânge şi urlând de durere.

— O! exclamă Marius cu glasul sugrumat şi nebun de furie ochi în spre grupul de tufişuri înalte şi de arbori imenşi, de unde plecase salva ucigătoare… Dar John Rock îl bătu cu putere pe spate şi îi strigă cu glas răguşit:

— Priveşte… colo, în susul fluviului.

Dar, înainte ca Marius să se fi întors înapoi o nouă salvă porni din tufiş.

— John Rock simţi o usturătură la obrazul stâng care se umplu de sânge. Puse mâna: un glonţ trecând, îi făcuse o rană puţin adâncă de la colţul buzelor până la lobul urechii stângi.

— Mii de fulgere! urlă Marius.

Dar, rămase imobilizat, fără să se mai gândească la primejdia unei a treia salve. Privea, nemişcat, la spectacolul ce se desfăşura în partea de sus a fluviului.

Colo, foarte departe încă, patru piroge imense încărcate cu sălbatici se desfăceau de malul stâng.

— Oh! au transportat piroagele ca şi noi!

— Da! zise John Rock, cu voce surdă, legându-şi pe sub bărbie o batistă, care-i ascundea rana. Da, cunoşteau desigur vreo trecere mai uşoară de cât acea ştiută de Zomba. Sunt atât de numeroşi… Au putut să-şi transporte piroagele în etape şi acum ne taie drumul.

— Şi ceilalţi, colo! ceilalţi, strigă Marius întinzând braţul spre malul drept. Pe malul acela se înşirau de-a lungul apei toţi Issanghi care formau trupa de uscat.

— Suntem prinşi între două trupe! zise John Rock. Cea de pe malul drept şi cea dindărătul tufişurilor. Iar în spate avem cataractele şi abisul…

— Dar mii de fulgere! Nu vezi, că mergem spre abis? urlă Marius, lăsând să-i cadă puşca pe cadavrele negrilor şi apucând una din lopeţile, care mai rămăseseră în barcă, zicând:

— Fă ca mine, John, de nu, vom găsi o moarte mai sigură în cataracte de cât în faţa gloanţelor Issanghilor.

Într-adevăr, în timpul celor două sau trei minute, care, trecuseră după prima salvă, piroga, cea mică rămăsese fără vâslaşi. Din fericire, pe deoparte, curentul o trase repede spre mijlocul fluviului şi afară din bătaia puştilor Issanghilor – care, dealtminteri nu mai încercară altă salvă.

Dar, din nefericire, în acelaş timp aceeaşi acţiunea curentului trăgea piroga spre căderea bruscă de ape, spre cataracte, spre vâltoare, spre distrugere, spre moarte. Şi cursa piroagei spre abis era din ce în ce mai repede.

John Rock imită pe Marius şi apucă o lopată şi, amândoi, încercând să meargă împotriva teribilului curent, începură să vâslească cu forţa disperării.

CAPITOLUL VI
Vâltoarea

În piroga cea mare, Raimondo, Jean Bart, Zomba şi cei şase vâslaşi văzuseră cu oroare desfăşurându-se teribila dramă.

Imediat, cei doi cercetaşi şi Zomba, care era înarmat cu o carabină cu repetiţie, îndreptară un foc bine alimentat asupra grupului de arbori şi de tufişuri, de unde pornise salva ucigătoare. Apoi, Jean Bart strigă:

— Pe Sfânta Fecioară! Curentul îi târăşte spre cataracte!

— Zomba! urlă Raimondo, s-alergăm în ajutorul lor!

Cei doi tineri erau palizi de emoţie şi de durere, dar nu-şi pierduseră sângele rece. Zomba, tot aşa de emoţionat ca şi ei, era totuşi şi el calm. Cu glasul şi cu gestul îndemnă pe vâslaşi, care împinseră cu toată repeziciunea piroga mare spre cea mică.

— Trage mereu, Jean Bart! strigă Raimondo.

— Da! Da!

Şi Jean Bart trimetea o ploaie de gloanţe explozibile asupra tufişului, neoprindu-se de cât spre a încărca arma. Cât pentru Raimondo, nu se gândea decât la salvarea camarazilor săi.

Printre bagajele expediţiei erau şi câteva lasso-uri, făcute din frânghie subţire şi uşoară, dar extrem de solidă şi rezistentă. Le scoase din învelişurile în care erau şi, în picioare la prora pirogei, se pregătea să le arunce lui Marius şi John Rock. Manevra era inspirată de tragicele împrejurări ale momentului. Părea destul de simplă.

Consta în a se apropia de piroga cea mică în aşa mod în cât Marius şi John Rock să poată prinde lasso-urile azvârlite de Raimondo. După care, negrii lui Zomba ar fi vâslit din răsputeri spre a merge în susul fluviului, remorcând piroga cea mică.

Asta aveau de făcut! Dar, vor avea timpul necesar? Vor ajunge înainte ca mica pirogă să se prăvălească în vâltorile omorâtoare ale cataractei?

Şi, pe de altă parte, chiar ajungând înaintea momentului fatal, vâslaşii pirogii celei mari vor avea forţă să urce curentul care devenea din ce în ce mai puternic, din ce în ce mai repede pe măsură ce se apropia de locul de unde ape le cădeau în valuri ameţitoare? Vrând să remorcheze piroga cea mică. Poate că şi cea mare mergea spre pieire?

Întrebări îngrijorătoare, care se prezentau cu o groaznică precizie în mintea lui Raimondo, lui Jean Bart, lui Zomba şi chiar a vâslaşilor.

Dar, ameninţarea groaznicului pericol nu împiedică pe Jean Bart să

tragă mereu asupra grupului de arbori ca să distrugă pe cei ce se ascundeau îndărătul lor.

Şi în timpul acesta Raimondo cu laţul în mână tremura de nerăbdare. Sub îndoita presiune a curentului, care o trăgea şi a lopeţilor care o împingeau, piroga zbura pe luciul apei.

— Încetează focul, Jean Bart! strigă deodată Raimondo şi ia al doilea laţ ca să-l azvârli odată cu mine!

Jean Bart puse carabina în pirogă şi trecu, rezemându-se de spinarea vâslaşilor în partea dinainte a pirogei. Şi, acolo, cu laţul în mână aştept alături de Raimondo.

Amândoi, palizi, cu figurile contractate, cu privirile la pândă şi cu nervii încordaţi, priveau mica pirogă spre care zburau, gata să prindă momentul prielnic spre a zvârli frânghiile de salvare.

Şi ce se petrecu în piroga cea mare? De trei sau patru minute, Marius şi John Rock vâsleau cu toată puterea, silindu-se să învingă curentul.

Îşi ziceau, că îndreptându-se în diagonală, puteau domina acţiunea de atracţie a curentului asupra pirogei. Puteau spera să ajungă la mal la câţiva metri deasupra cataractei. Şi asta ar fi fost de ajuns.

Malul drept era totuşi ocupat de o ceată de Issanghi…

— Ei şi! strigase Marius. Vor trage asupra noastră fără să ne nemerească şi Raimondo cu Jean Bart îi vor ciurui cu gloanţe explozibile.

— În definitiv, zise John Rock, prefer să înfrunt pericolul Issanghilor de cât pe acela al cataractelor.

Dar, în acelaş timp, se uitau mereu spre piroga cea mare, care zbura spre dânşii.

Şi, vedeau pe Raimondo în picioare cu o frânghie în mână, gata să le-o azvârle. Apoi, văzură şi pe Jean Bart în aceeaşi poziţie.

Dar, John Rock, calculând cu acea preciziune care-i era caracteristică, distanţele respective, până la piroga cea mare, până la malul drept şi până la cataractă şi în acelaş timp rapiditatea devierii sub formidabila presiune a curentului, constată că nu puteau ajunge la mal şi că piroga cea mare nu-i putea ajunge la timp, fiind târâţi mai înainte de curentul furios.

— Ce e?

— Suntem pierduţi!

— Văd şi eu! răspunse Marius cu acelaşi sânge rece

Colo, în susul fluviului, Raimondo şi Jean Bart scoaseră un strigăt, un strigat ascuţit, de oroare, de spaimă, de disperare.

Şi ei făcuseră calculele şi constatau că salvarea lui Marius şi a lui John Rock era imposibilă.

Piroga, pradă curentului vertiginos, nu se mai supuse impulsului lopeţilor şi întorcând brusc prora spre cataracte alunecă asemenea

unei săgeţi, îndreptându-se spre abis.

Marius, ridică furios din umeri şi lăsă lopata devenită nefolositoare. Apucă atunci carabina şi o puse pe umăr ca şi când n-ar fi voit să fie fără armă în faţa morţii. Apoi se ridică în picioare şi cu figura transfigurată, urlă cu voce sfâşietoare:

— Raimondo! Jean Bart! Adio! Trăiască Italia.

John Rock se ridicase în acelaşi timp şi-şi pusese arma pe umăr. Şi americanul, vroind s-aducă un omagiu eroicilor săi tovarăşi de aventuri şi mai ales acelui cercetaş care era pe punctul de a muri împreună cu dânsul, strigă:

— Trăiască Italia!

În clipa aceea piroga nu mai era de cât la zece metri de grozava cataractă.

Marius privi cu ochii măriţi de groază apa aceea sclipitoare, care cu repeziciunea unui tren în plină viteză îl tara spre moarte. Şi cuprins de o exaltare furioasă, urlă înc-o dată cu glas sugrumat şi cu obrazul scăldat de lacrimile care-i curgeau din ochi.

— Trăiască talia!

Făcându-şi vânt, sări în apa care-l înconjură, târându-î în vâltoarea spumegândă. În acelaş timp piroga oscilă… Ş dispăru şi ea în haosul detunător al cataractelor.

CAPITOLUL VII
Înfruntaţi pericolul, cercetaşi!

Din piroga cea mare, Raimondo, Jean Bart şi Zomba văzură pe John Rock bătând aerul cu braţele… Apoi nimic.

O răceală glacială, o răceală de moarte curse prin vinele celor doi cercetaşi imobilizându-i cu buzele livide şi ochii căscaţi…

Dar, deodată fură ca galvanizaţi şi un fior îi zgudui din cap până-n picioare.

Un strigăt ieşea din abis, un strigăt teribil care spinteca tumultul cataractelor.

— Ajutor! ajutor!

Cine striga aşa nevăzut şi de departe? Marius? John Rock?

— Ajutor! Ajutor!

Şi erau înspăimântătoare acele strigăte. Strigătele unui om pe care-l asasinează cineva.

Atunci, pe când piroga condusă acum de-a-ndărătelea de cei şase negri Ubanghi, rămânea pe loc, Raimondo se întoarse spre Zomba şi cu voce răguşită, dar înţeleasă îi spuse:

— Zomba. Am citit că într-o zi o pirogă a lui Stanley a scoborât această cataractă… Era vâslită de negri… Ai fi în stare, tu? Iute! răspunde!

— Ţie nu frică de moarte? Nou nu frică de moarte… Noi bun mânuim vâsle…

— Ajutor! ajutor! urla mereu vocea sfâşietoare.

— Noi mergem acolo!

Şi cu un gest brusc Zomba arătă linia în care masa tumultuoasă a apei dispărea într-un vârtej de spume.

— Colo jos, e cineva care strigă şi se zbate cu moartea, zise Raimondo. Trebuie să-l salvăm, Zomba.

— Bun, căpitane! Bun locotenente!

Şi arătând astfel că nu se considera decât un simplu soldat chiar în faţa pericolului, Zomba se ridică, lărgi picioarele spre a-şi asigura echilibrul, apucă o lopată şi zise negrilor:

— Atenţie! Coborâm cataracta. Voi sare în apă şi înoată până la cataractă.

Atunci, cei doi cercetaşi văzură ceva de necrezut: la un gest al lui Zomba cei şase negri lăsară lopeţile în fundul pirogei şi se scufundară în apă deoparte şi de alta a pirogei.

— Sta liniştiţi! strigă Zomba lui Raimondo şi lui Jean Bart înmărmuriţi. Ei ştie înoate şi coboară cataracta ca peştii.

Într-adevăr extraordinară ispravă pe care o săvârşeau în clipa aceea negri era pentru dânşii ceva obişnuit. În vârtejurile unui fluviu, un bun înotător sigur de sine se lăsa târât de curent şi cu o lovitură de braţ, sau de picior ştie să evite căderea verticală dintr-o parte a cataractei, alunecând în canalele mai puţin repezi în coborârea lor.

Cei şase negri dispărură în cataractă.

Atunci începu acea tentativă fantastică. Coborârea în pirogă a uneia din cascadele lui Stanley.

Primejdioasă şi de zeci de ori mortală şi totuşi posibilă: indigenii din regiune o fac uneori: fie târâţi fără voia lor de curent, fie din proprie voinţă spre a se lua la întrecere, sau cine ştie din care alt motiv.

— Ha! strigă Zomba.

Înceta de a mai vâsli şi piroga urmă curentul, fiind târâtă din ce în ce mai repede, zburând pe deasupra apei cu o viteză înspăimântătoare.

În picioare, în fundul pirogei, ţinându-şi aplecat pe picioarele larg deschise, Zomba lovea cu lopata când la dreapta, când la stânga, ţintindu-şi ochii asupra liniei de cădere a cataractei.

În faţă, Raimondo şi Jean Bart vedeau apropiindu-se vâltoarea. Şi deodată se simţiră înhăţaţi, învăluiţi, udaţi până la piele şi aproape orbiţi.

Ţinută în echilibru de mişcările şi de lopata lui Zomba: piroga sărea din val în val, cădea, se ridica, zbura ca o săgeată, printr-un canal de apă spumegândă între două stânci,

— Ha! Ha! strigă Zomba aproape în cadenţă. Şi cum strigătele de ajutor răsunau în mijlocul zgomotului asurzitor al valurilor, Raimondo şi Jean Bart uitau de pericolul şi de moartea care-i pândea.

Şi privirile lor înfrigurate scrutau în jurul lor, printre valurile spumoase încercând să distingă ceva.

Deodată, Raimondo strigă:

— Marius! Marius!

— Laţul! urlă Jean Bart.

Groaznică privelişte!

În mijlocul cataractei, când deasupra valurilor spumoase, când acoperit de ele, Marius era atârnat cu amândouă mâinile de o stâncă ascuţită care ieşea ca un corn negricios din mijlocul vârtejului.

Fruntea lui era plină de sânge. Uneori un val îi trecea peste cap şi atunci fruntea-i devenea iarăşi albă! Dar imediat sângele reapărea, înroşind-o.

Într-o clipă Raimondo şi Jean Bart văzură toate astea, ba chiar observară că nenorocitul lor camarad mai avea puşca pe umăr. Marius era acum la patru metri de dânşii. Cei doi cercetaşi, în genuchi în fundul piroagei, încordându-şi cu disperare toată energia şi tot curajul azvârliră împreună laţul.

Dar piroga continua să alunece pe panta vertiginoasă.

Nu mai văzură nici pe Marius, nici vârful de stâncă.

— Lasă frânghia liberă! urlă Raimondo. Şi trage-o câte puţin.

Piroga era acum de-a curmezişul. Aluneca de-a lungul unui Canal de apă neagră, transversal cu cursul fluviului.

— Se întind! strigă Jean Bart. S-au agăţat de stâncă…

Sfârtecându-şi mâinile care începură să sângereze, Jean Bart şi Raimondo, care nu mai simţeau nimic, trăgeau din răsputeri de cele două frânghii.

— Freacă-le de marginile pirogei! strigă… Raimondo. Frecarea procură rezistenţa necesară. Şi cum atât marginile pirogei cât şi frânghiile erau ude nu fu primejdie să se aprindă.

— Strânge, strânge! Jean Bart! urlă Raimondo.

Îşi încolăciră frânghia pe după picioare, ţinând-o întinsă.

Piroga descrise un sfert de cerc şi rămase nemişcată ca suspendata între două ape, reţinută de cele două frânghii care desigur se încolăciseră de vârful stâncii. Atunci, Raimondo punând mâinile pâlnie la gură strigă:

— Marius! Marius! Marius!

Şi, de sus din vârtejul apelor spumegânde o voce destul de slabă îi răspunse:

— Ohe, ohe, ohe!

— Ne aude! exclamă Marius plângând de bucurie.

Îndărătul celor doi cercetaşi. Zomba, nemişcat gâfâia cu lopata în mână, atent totdeodată la apele ameninţătoare şi la drama extraordinară.

Şi Jean Bart se gândea:

— Dacă frânghiile se rup ne dăm de-a-ndărătelea. Cum sa manevrăm atunci?

Dar Raimondo urlă din nou:

— Marius! Marius! apucă frânghia cu amândouă mâinile şi lasă-te să aluneci. Dacă ai auzit răspunde „ohe!” de patru ori.

Şi cei doi cercetaşi şi Zomba aşteptară cu inima bătându-le furios şi ţinându-şi respiraţia.

— Obe, ohe, ohe, ohe!

— E scăpat! strigă Jean Bart.

— Doamne! Doamne! murmură Jean Bart, apăsându-şi mâna pe inimă.

Câte secunde sau minute trecură din clipa aceea până în momentul în care salvatorii văzură alunecând de-a lungul frânghiilor paralele, apărând şi dispărând printre valuri corpul lui Marius? Câte minute? Li se păreau ore, atât era de grozavă aşteptarea lor. Dar, însfârşit, Raimondo şi Jean Bart se aplecară, apucară pe Marius şi îl ridicară în barcă.

Şi toţi cu ochii aţintiţi asupra lui îi văzură buzele strânse de un surâs dureros pe când dintre buze îi ieşeau aceste cuvinte abia şoptite:

— Mulţumesc! Mulţumesc! Dar de data asta am văzut-o în faţă! Moartea! Mii de pipe, e oribilă! Raimondo, Jean Ba… Nu putu sfârşi.

Capul lui însângerat căzu pe pieptul lui Raimondo şi el leşină.

CAPITOLUL VIII

— Ha! strigă Zomba... Tăiaţi frânghiile, stăpâne!

Jean Bart îşi şterse cu o mană lacrimile şi scoţând securea de la brâu, tăie brusc frânghiile.

Şi fără a mai lua seama la Raimondo şi la Jean Bart, care susţineau pe Marius leşinat în fundul pirogei, Zomba procedă la cea mai grea şi mai primejdioasă manevră.

Abia tăiaseră frânghiile şi piroga deveni iar prada apelor care se precipitau în jurul ei. Dar nu o pradă inertă. Agilitatea, curajul, prudenţa, sângele rece şi experienţa vâslaşului făceau din pirogă aproape o fiinţă însufleţită şi inteligentă, care sărind din val în val, evita stâncile, trecea ca o săgeată peste vârtejuri şi cu atâta uşurinţă şi repeziciune încât abia câteva ţâşnituri de apă pătrundeau din când în când în interiorul ei.

Şi, deodată, salturi, alunecări şi zguduiri dezordonate încetară ca prin farmec: piroga aluneca dreaptă pe luciul liniştit al apelor.

Erau la poalele cataractelor, pe acelaş bazin larg şi adânc, de pe care, la răsăritul soarelui, puseseră piciorul pe mal, în faţa Issanghilor ce-i urmăreau.

— Victorie, victorie! urlă Zomba, fericit şi mândru pe drept cuvânt.

Şi cei şase negri, în picioare şi sănătoşi, pe malul drept, răspunseră la strigătul său cu zgomotoase aclamări. Dar, în mijlocul strigătelor se auzi deodată o voce zicând:

— Dar John Rock?

Era vocea lui Marius.

Palid, cu fruntea bandajată, şedea între Raimondo şi Jean Bart, care îngenunchiaţi, îl ţineau fiecare de o mână. Ochii lui negri străluceau de friguri.

— Dar John Rock, repetă el.

— Colo, colo! Bun! Bun sta americane!

Toţi cercetaşii şi negri urmară cu privirea gestul care însoţea aceste cuvinte neaşteptate.

Şi, pe malul drept, aproape de poalele cataractelor, văzură, întins pe nisip, corpul lui John Rock. Era întins ca şi când ar fi fost lipit pe ceva negru pe care-l strângea în braţe şi care trebuia să fi fost o bucată din piroga cea mică. Lucru ciudat, avea încă, în bandulieră, carabina, întocmai ca şi Marius.

— Înoată repede! strigă Raimondo lui Zomba pe când cei şase negri veneau spre el.

Cinci minute după aceea cei trei cercetaşi – şi Marius cu toată slăbiciunea sa – săreau pe nisip. Negrii trăgeau încetul cu încetul

piroga afară din apă. John Rock, leşinat, fu tras de douăzeci de mâini, dezbrăcat, întins pe nisipul cald şi fricţionat cu putere.

Raimondo şi Jean Bart procedară spre a readuce în simţire pe John Rock aşa cum învăţaseră că se procedează în asemenea cazuri şi avură satisfacţia ca după o jumătate de oră de tracţiuni ritmice ale limbii să-l vadă deschizând ochii.

— Mii de pipe! exclamă Marius. Eu viu de departe, dat d-ta te poţi lăuda că vii şi mai de departe de cât mine, dragă John.

Prea slab ca să poată vorbi, John avu doar o privire de gratitudine afectuoasă şi închise ochii orbit de soare.

Soarele era într-adevăr atât de arzător încât atât hainele lui Marius cât şi ale lui John Rock care-i fuseseră scoase se uscară în câteva minute.

Raimondo şi Jean Bart îi ajutară acestuia să se îmbrace când, chiar în clipa aceea Zomba veni în fugă din pădure, strigând:

— Căpitane! sălbatecii Issanghi aşteptau noi înecaţi. În cincisprezece, douăzeci de minute ei venise aici. Eu căţărat în pom şi văzut la ei…

— E drept! zise Raimondo, îi uitasem, dar ei nu ne-au uitat pe noi. Zomba continua să vorbească făcând gesturi mari şi explicând:

— Eu văzut în câmpie, mare baobab. El are mare gaură. Noi intrăm în ea! Noi putem toţi ascunde înăuntru ca în casă. Intră şi piroga şi provizii! Pe urmă eu ieşi afară şi ştergi urme… Apoi eu ascundem cu voi şi sălbatecii caută în zadar…

Şi râzând, mulţumit, Zomba încheie:

— Cercetaşi, american, Ubanghi, Abisinia, toţi morţi. Toţi înecaţi. Şi Issanghi treci, pleacă departe… şi noi mergi înainte liniştit!

Propunerea lui Zomba era prea providenţială ca să nu fie adoptată imediat.

Cei şase negri încărcară în spinare piroga şi tot ce conţinea şi toţi se îndreptară spre baobabul despre care le vorbise Zomba.

Abia ajunseră la picioarele arborelui şi Zomba îl escaladă cu agilitatea unei mămuţe apoi, de-acolo, strigă:

— Charry! Karne! Pipu!

Cei trei negri, chemaţi astfel, se căţărară şi ei în vârful arborelui.

— Bun! exclamă Zomba. Acuma piroga goală, apoi bagaje…

Şi ceilalţi trei negri care rămăseseră jos, ajutaţi de Jean Bart şi de Raimondo urcară până-n vârful arborelui întâi piroaga goală, apoi lopeţile, apoi bagajele.

Zomba şi ajutoarele sale le coborau apoi, una câte una, înăuntrul trunchiului gol.

Când toate lucrurile fură în siguranţă, veni rândul oamenilor. Dar, nici americanul, nici cercetaşii nu posedau agilitatea negrilor ca să se caţere în arbore, folosindu-se numai de rugozitatea scoarţei. Singur

Marius, care era adevărat acrobat, ar fi putut, dar era prea slab ca să încerce măcar.

— Haidem! zise Raimondo, fără să ezite să procedăm pentru noi ca şi pentru bagaje. Mai întâi John Rock:

Şi pe când ultimii negri se urcau în vârful arborelui, Raimondo şi Jean Bart legară pe american pe sub subţiori. În două minute John Rock fu urcat şi apoi iarăşi, coborât fără incidente, în scorbura trunchiului.

Imediat după el, veni rândul lui Marius, apoi Raimondo şi Jean Bart fură urcaţi împreună.

— Însfârşit, murmură Raimondo! Iată-ne la adăpost.

Toţi negri coborâseră după dânşii, dar Raimondo văzu pe Zomba dându-se jos din cracă-n cracă.

— Unde te duci? îl întrebă el.

— Eu merg şterg urme la noi! răspunse negrul continuând să coboare.

— Are dreptate! observă Jean Bart. Precauţiunea e indispensabilă.

— Dar cum o să facă? zise Raimondo, nu poate smulge toată iarba! Dac-ar fi vorba de urme pe nisip aşi mai înţelege, dar aşa

Şi văzură imediat că, ideea lui Zomba era pe cât de simplă pe atât de ingenioasă.

Negrul nu *ştergea* urmele, ci le *ascundea.*

Pe pământ erau o mulţime de frunze mai mult sau mai puţin uscate căzute de pe crăcile baobabului. Zomba strânse mai multe braţe şi le presără în jurul trunchiului în locurile unde iarba era călcată de picioare.

După cinci minute, orice urmă de trecerea oamenilor prin acele locuri era ascunsă.

Zomba, alergând de colo, colo, avea grijă să nu puie picioarele goale decât pe pietre. Şi după ce aruncă o ultimă privire în jur se căţără iarăşi în pom.

Era şi timpul!

Abia ajunse sus şi se auziră strigăte venind din spre pădure.

— Issanghi! zise Jean Bart.

— Jos! Jos!

Şi Raimondo. Jean Bart şi Zomba, se lăsară să alunece de-a lungul unei frânghii legate de o excrescenţă a arborelui şi ascunsă de frunziş.

— Însfârşit, iată-vă,, zise Marius:

— Da. Şi primul lucru pe care-l vom face acum e să va îngrijim; Sunteţi istoviţi şi tu şi John Rock. Jean Bart, dă-mi farmacia!

Într-unul din baloturile aduse se găsea o cutie cu medicamente şi tot felul de pansamente.

După ce băură câteva picături dintr-un întăritor şi li se spălară rănile şi zgârieturile, John Rock şi Marius învioraţi mâncară câte-o

tabletă de ciocolată, care contribui să le redea forţele.

Când terminară, John Rock şi Marius îşi aduseră deodată aminte de cei trei Ubanghi, care fuseseră ucişi de gloanţele sălbaticilor şi vorbiră de ei.

— Vai, zise Raimondo, pierderea bieţilor negri ne ya stingheri mult, căci nouă vâslaşi ne erau absolut necesar.

— Eu înlocuim pe ei. Eu duce două încărcătură, zise atunci Zomba.

— Îţi mulţumesc Zomba, zise Raimondo, dar vom face astfel ca să nu fii prea încărcat…

Dar se întrerupse brusc.

— *Acre!* şopti el.

— Issanghii! murmură Marius. În pereţii baobabului eau lungi crăpături verticale, invizibile din afară, dar prin are se putea vedea foarte bine.

Locuitorii baobabului erau aşezaţi unul deasupra altuia, după gradaţiile trunchiului, care mergeau lărgindu-se spre vârf, formând un fel de scară. Jos, pe pământ, în jurul piroagei, şedeau cei trei cercetaşi, americanul şi Zomba. Şi deasupra lor erau ceilalţi negri.

Şi toţi, albi şi negri râmaseră brusc nemişcaţi cu ochii pe crăpături, zicându-şi în gând:

— Numai de-ar trece fără să observe ca suntem aici!

Căci, vai, dacă Issanghii şi-ar fi dat seama de ce se ascundea în baobab! Iar fi împresurat şi în câteva minute i-s silit să se predea.

Acesta era gândul tuturor, dar se fereau să şi-l spuie de teamă ca vocile lor să nu fie auzite.

Se mulţumeau să privească şi în adevăr spectacolul ce vedeau erau nu numai interesant, dar ar fi fost chiar amuzant în împrejurări mai puţin tragice.

În adevăr, negrii Issanghi, care înaintau în şir, unul după altul, veneau dansând şi ţopăind, se opreau în faţa baobabului, făcând plecăciuni adânci şi dându-se peste cap.

— Mii de pipe, zise Marius în şoaptă. Se închină în faţa baobabului, suntem într-un arbore sfânt!

Dar uitându-se în jos imediat, intrigat de atitudinea unui sălbatec care mergea cu paşi rari şi solemni spre ascunzătoarea lor. Sălbatecul, care, după brâul sau roşu, se cunoştea că era un şef, făcea la fiecare pas câte-o plecăciune adâncă, strigând cu modulaţii bizare:

— Hipohuo! Hipohuo!

Apoi făcea iarăşi trei paşi, se oprea şi striga din nou de patru ori.

— Hipohuo!

Cercetaşii şi negri Ubanghi îl priveau uimiţi şi cam îngrijoraţi, văzându-l apropiindu-se de arbore, dar îngrijorarea lor deveni o dureroasă certitudine, când îl văzură căţărându-se pe trunchiul

baobabului.

Lucrul era clar. Pentru Issanghi, baobabul era un arbore sacru şi ei îl onorau. Iar printre diferitele ceremonii religioase desigur că vreuna se celebra din vârful arborelui, fie de pe trunchi, sau dintre ramuri…

Fapt e, că sălbatecul, urcându-se în arbore, putea descoperi deschizătura scorborei pe care Zomba avusese totuşi grija s-o acopere cu un strat de crăci şi de frunze. Dar, dac-ar fi pus întâmplător piciorul asupra acelui orificiu s-ar fi putut să-şi dea imediat seama de cele ce se ascundeau în trunchiul pomului.

Atunci Raimondo avu o idee fericită. Porunci lui Zomba să ia una din lăzile de provizii şi urcându-se pe treptele formate de excrescenţele interioare ale trunchiului să ridice lada până la orificiu.

— Dacă sălbatecul pune piciorul pe stratul de frunze, acestea vor ceda puţin cum e şi firesc, dar negrul va fi susţinut de lada pe care tu o vei ţine dedesubt.

Lucrurile se petrecură întocmai şi, deşi fu puţin cam obositor pentru Zomba şeful Issanghi îşi termină „slujba” religioasă, constând din plecăciuni şi strigăte de Hipohuo şi se scoborî, fără să observe nimic.

Astfel incidentul, care ar fi putut avea consecinţe grave se încheie în modul cel mai simplu.

Îndată ce şeful puse piciorul pe pământ, Issanghii scoaseră un ultim strigăt şi porniră spre malul fluviului.

După cinci minute dispărură cu totul.

Citiţi urmarea în fascicolul nr. 11:

Lupta navală

16 Pagini EXEMPLARUL În țară 3 Lei În străinătate 6 Lei 16 Pagini

UNIVERSUL

JEAN DE LA HIRE

Cei trei cercetași

REVISTĂ DE AVENTURI EXTRAORDINARE

APARE SĂPTĂMÂNAL SÂMBĂTA

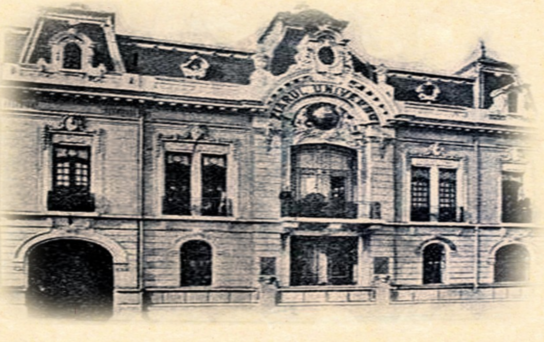

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL" BUCUREȘTI